

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 30 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, LAPKRITIS — NOVEMBER 21, 1986

Nr. 228

LKB Kronika Nr. 68

Žinios iš vyskupijų

(Tęsinys)

2. komunistinės talkos diena pašalinamas žemes klebonas patarė nevežti kažkur į laukus, kaip buvo numatyta, bet pilti čia pat į esamą prie bažnyčios šventoriaus žemumą. Dėl to talka negalėjo sužlugti, bet tik vykti sklandžiau;

3. prie bažnyčios remonto mokiniai nedirbo, ir tik keletas jų kartu su motinomis buvo atėję rinkti šiukšlių;

4. elektra buvo pajungta ne nuo mokyklos pastato, bet nuo atramos, ir prijungta specialisto, nepažeidžiant saugumo technikos taisyklių, todėl jokio pavojaus gyvybei negalėjo būti;

5. visiems žinoma, kad kelialapiai išrašo paskirtas asmens, o kas turi teisę išskirti mašiną, ne klebono pareiga nustatinėti;

6. klebonas neturi jokios galimybės ką nors priversti dirbti ar nedirbti ir nieko neprievertavo, juo labiau V. Smaidžiūno.

Taigi klebonui išskirti kaltinimai yra šmeižikiško pobūdžio ir kaip tokie turi būti atsaukti, o šmeižikai nubauti. Apie tai prašome pranešti Sentaikos parapijos komitetui.

Sudeikiai (Utenos raj.). Sudeikių bažnyčios šventoriuje yra palaidotas buvęs parapijos klebonas poetas kun. Snapštys-Margalis (1877-

1921). Per ilgą laiką kapo paminklas sunyko. Dabartinis klebonas kun. Povilas Juozėnas ir tikintieji, padėdant Utenos dekanui Jonui Pranevičiui, rūpinosi nauju paminklu. Kun. J. Snapščio kapas yra įtrauktas į Kultūros paminklų sąrašą. Tikintieji kreipėsi į Kultūros ministeriją ir gavo sutikimą pastatyti naują paminklą. Buvo išdrožtas gražus lietuviškas kopylstulpis su atitinkamais įrašais, bet rajono vyk. k-tas neleido jo pastatyti ant kunigo kapo. Pati valdžia pastatė trefaretinį paminklą, kurio antkapinyje įrašyta: „Poetas J. Snapštys-Margalis“. Bedieviai neleidžia ant mirusių žymenių kultūros veikėjų kunigų kapų pastatyti kryžiaus ar užrašyti, jog čia palaidotas kunigas. Tikintųjų kopylstulpis buvo pastatytas kitoje šventoriaus vietoje.

Daugailiai (Utenos raj.). Šią vasarą pas vietos kleboną kun. Petrą Baltušką atostogavo sesers vaikai. Jų krikštavimas šventoriuje nepatiko vietos bedieviams. Rajono vykd. k-to įsakymu vaikų kambario pareigūnai, bei vietos milicijos įgaliotinis įsakė klebonui išvežti vaikus, nežiūrint, kad jie yra artimi giminaičiai.

(Bus daugiau)

Angolos partizanai atidarė naują frontą

Luanda. — Amerikos remiami Angolos sukilėliai atidarė naują frontą savo vienuolikos metų kare prieš marksistinę vyriausybę, praneša diplomatiniai ir kariniai šaltiniai. Nauji susiremimai ir puolimai vyksta Angolos šiaurinėje dalyje, kuri yra turtinga savo alyvos versmėmis.

Angolos pareigūnas pulkininkas Ndalu sako, kad per pirmuosius devynis mėnesius žuvo 230 partizanų, kurie kovoja už visišką nepriklausomybę Angolai. Jų kovos plotas apima maždaug tūkstantį mylių Zairo ir Uige provincijose, kur stipriausiai laukosi kovotojai už Angolos laisvę, sudarę vieną kovos organizaciją, pavadintą Unitas vardu.

Nauji mūšiai prasidėjo, kai sukilėliai gavo paramą iš Amerikos. Manoma, kad ta pagalba atėjo 15 mil. dol. vertės sumoje per Zairą, kuris tradiciniai turi trumpius ryšius su Amerika. Didžiausia Unitas aprūpintoja yra Pietų Afrikos valdžia. Kinshasa, Zairo sostinė, yra tik 180 mylių nuo Angolos Uige provincijos.

Kubos kareiviai Angoloje

Angola sustiprino savo gynybos jėgas Sojo ir Cabindos provincijose, netoli Zairo sienos, kuriose yra Chevron, Conoco, Texaco, Agip ir Elf alyvos kompanijos, praktiškai kontroliuojančios visą alyvą Angoloje.

Cabindos provincija yra labiausiai saugojama Kubos kareivių. Kuba Angoloje laiko daugiau, negu 30,000 kariuomenės. Fidel Castro 1975 m. pasiuntė savo kareivius padėti marksistinei armijai išsilaikyti prieš Unitą jėgas.

Cabindos orauostyje spalio 28 d. sprogo bomba, padarydama daug nuostolių, o kitose provincijose buvo sužalotos elektros jėgainės ir puolamos vyriausybės įstaigos.

Sovietų patarėjai

Vienas sovietų diplomatas, kuris vizitavo Sojos provinciją, sako, kad buvo kovo, balandžio ir gegužės mėnesiais suteikta efektinga parama Angolai. Ten yra daug sovietų patarėjų, kurie turi padėti Angolos pareigūnams. Unitas partizanai užėmė didelę dalį Milanje provincijos, kurią sausumos keliu nebegalima pasiekti iš sostinės Luandos. Pulkininkas Ndalu, Angolos armijos vadas, sako, kad šis karas pietų Angoloje atnešė daug žalos kraštui. Praeitą savaitę Pietų Afrikos keturi batalionai karių baigė savo „vizitą“ pietų Angolos dalyje, kuris trukęs daugiau kaip mėnesį laiko.

Padeda partizanams

Tas pats pulkininkas sako, kad nuo 1975 m., kai marksistai perėmė vyriausybę, Pietų Afrikos kariuomenės dalinių „ekskursijos“ į Angolą esančios rutinos dalykas. Dažnai žūsta kareiviai, būna žuvusių ir partizanų Unitas eilės. Esą žuvusių ir Pietų Afrikos karių tarpe. Kovos nesibaigia; daugiau žuvusių būna Angolos vyriausybės armijos daliniuose.

Pranešama, kad Floridoje esanti lėktuvų transporto kompanija, kuri anksčiau priklausė CIA, per paskutinius trejus metus siuntė šimtus lėktuvų su kariniais reikmenimis Angolos vyriausybei, kuri kaip tik juos panaudojo prieš partizanus. Neaišku, kas tai darė, aiškina ma padėtis, kodėl taip įvyko.

Demokratų Senato vadai, pirmoje eilėje sėdi iš kairės: George J. Mitchell, Alan Cranston, Robert C. Byrd ir Daniel K. Inouye, su naujai išrinktaisiais senatoriais prieš einant į darbą: suruošta baliu. Jie stovi, iš kairės: Broch Adams iš Washington, Barbara Mikulski iš Maryland, gubernatorius Bob Graham iš Floridos, Kent Conrad iš S. Dakotos, kongresmenai Wyche Fowler iš Georgija, Terry Sanford iš S. Carolinos, Richard Shelby iš Alabamos, Thomas Daschle iš P. Dakotos, Timothy Wirth iš Colorados, John Breaux iš Louisianos, Harry Reid iš Nevados.

Sandinistų trupės Hondure

Tegucigalpa. — Kai Everett E. Briggs, naujasis Amerikos ambasadorius Honduro valstybei, atvyko į sostinę, Nicaragvos contras pasirošė išeiti iš savo stovyklų ir pradėti aršesnę kovą prieš sandinistus. Hondurui svarbu, kad partizaninės kovos vyktų Nicaragvos žemėje. Be Honduro pagalbos sukilėlių kovos būtų sunkiai įmanomos. Pagrindinės kovotojų jėgos yra sukoncentruotos pietų Hondure ir jų aprūpinimas yra jiems teikiamas per Honduro karines jėgas.

Ambasadoriui Briggs tenka du patys svarbiausi uždaviniai, kaip padaryti, kad Honduro kariškiai ir visuomenė palaikytų contras.

Kariškiai atsilauko

Kariškiai savo paramą contras kovotojams iki šiol labai susilaikantys teikė, nežiūrint, kad buvo aprūpinti gauta medžiaga iš Amerikos. Perteiktis metais kai kurios siuntos su humanitarine pagalba, 27 milijonų dol. vertės, buvo Honduro karių užblokuotas. Kariškiai norėjo, kad Amerika „daugiau siųstų tos paramos, nes tik tada būtų efektingai galima padėti contras.

Visuomenė bijo

Daugelis Honduro piliečių yra susirūpinę contras buvimu jų krašte. Tūkstančiai Nicaragvos pabėgėlių atvyko į Hondurą ir apsisėjo netoli pasienio, o tūkstančiai Honduro gyventojų buvo priversti palikti savo namus prie pasienio. Daugelis pradėjo bijoti, kad gali būti netyčia atsidarę karo zonoje.

Didelė parama Hondurui

Amerika sustiprino savo karines pajėgas Hondure ir leido Nicaragvos kovotojams naudotis jų bazėmis. Iš ten pradėdami kariniai veiksmai, ten pravedami kariniai pasirušimai ir nuolatiniai pratimai pulti numatyta priešą. Už tai Honduras gauna šimtus milijonų dolerių vertės ekonominę ir militarinę paramą iš JAV.

JAV ambasadorius turi daug galios Hondure, nes jam pavesta prižiūrėti Amerikos paramą Hondurui. Pirmoji siunta Nicaragvos kovotojams jau yra atsiųsta. Daugelis Honduro kariškių pritaria, kad būtų nuverstas sandinistų valdžia, bet daugelis jų sako, kad už tai

jiems Amerikos parama yra per maža. Jie turėtų gauti daug daugiau ginklų. Neseniai pranešta, kad Amerika davė šiek tiek Hondurui kovos lėktuvų, kad išlaikytų reikalingą persvarą tame regione prieš Nicaragvos sandinistus, kurie pradėjo naudoti sovietų ginklus.

Pastebima, kad Honduro kariuomenėje vyksta nesutarimai dėl pozicijų ir tai apsunkina padėti, kuri ir taip yra labai komplikuota.

Kovotojai prieš sandinistus Hondure.

Mūšiai Honduro žemėje

Honduras oficialiai paneigė, kad Nicaragvos kovotojai čia veikia su vyriausybės žinia. Esą siena yra tokia ilga, kad jie neturi galimybių ją sukontroliuoti, o jų armija esanti skirta kitiems reikalingams. Neseniai įvyko kovos tarp contras ir sandinistų, kurie buvo įsiveržę į Honduro teritoriją. Ir tai buvo ne šimtas, bet keli tūkstančiai Nicaragvos kareivių. Honduro kongresmenas Nicholas Cruz Torres norėjo praversti įsakymą, kad contras išsivartų iš Honduro žemės, bet tai buvo atmesta. Daugelis Honduro vadovaujančių asmenų pasisako už demokratinę Nicaragvą. Bet jie bijo, kad Honduras nebūtų tiesiogiai įjveltas į karą su Nicaragva, kaip sako tas pats Torres.

Niekas nežino, kiek sandinistų perėjo per sieną į Honduro žemę, bet įvyksiuose susirėmimuose jau žuvo daugiau negu šimtas vyrų. Contras šaltiniai sako, kad apie 5,000 sandinistų įsiveržė į Hondurą ir kovojo prieš 2,000 contras. Nicaragva paneigė, kad jų kariai kovojo Honduro žemėje. Tačiau Honduro kariškiai sluoksniai sako, kad Nicaragvos kariai buvo gerai ginkluoti ir jų visa apranga bei apsiginklavimas esą pritaikinti žemės kovoms ir viršija contras kovotojus.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Irano vyriausiasis valdytojas ayatola Komeini praeitą vasarą buvo sukvietas savo ambasadorius Europoje ir Šiaurės ir Pietų Amerikoje pasitarti, kaip būtų galima išeiti iš savo pačių izoliacijos. Jų diskusijose ayatola paminėjo ir Ameriką, su kuria tuoj pat galima būtų pradėti kontaktus, jei ji norėtų keisti savo politiką mūsų atžvilgiu, kaip sako diplomatiniai šaltiniai. „Jei mes žengsime vieną žingsnį, tai Amerika žengs 100 žingsnių“, kalbėjęs ayatola savo ambasadoriams.

— Britanijos premjerė Margaret Thatcher, būdama Washingtone, išleido pranešimą tuo pačiu laiku, kaip ir Baltieji rūmai, kad prezidentas užtikrino, jog mažinant bet kokius ginklus su sovietais bus kartu mažinama ir konvencionaliosios pajėgos. Thatcher rūpėjo, kad pakeitęs Britų Polaris raketas Amerikos Trident raketų sistema, jos bus panaikintos pagal naują ginklų kontrolės susitarimą. Visą dieną užtrukusiuose Camp David pokalbiuose buvo galutinai tais klausimais išsiaiškinta.

— Maskvoje komunistų partijos laikraštis Pravda rašo, kad baigtas izoliuoti cementinėmis sienomis branduolinis reaktorius Černobylyje, kuris atnešė tiek daug žalos pasauliui. Padarytas 195 pėdų cemento „kapas“, kuris visam laikui uždarys sprogius reaktorių. Du reaktoriai jau veikia, o trečiasis dar yra taisomas.

— Miami mieste buvo prisaukintas jauniausias advokatas šio krašto istorijoje. Stephen Baccus pernai gavo teisės mokslų baigimo diplomą 16 m. amžiaus, ir šiemet, gavęs Floridos aukščiausiojo teismo leidimą vertis teisės praktika, dar nesulaukus 18 m., pradėjo savo advokaturą.

— Laos komunistų partijos vadas Kayson Phomvihana, kuris buvo perrinktas generalinio sekretoriaus pareigoms, pasisakė už geresnių ryšių palaikymą su Amerika.

— Toronte buvo surasti 16 mil. kanadiečių mokėsių mokėtojų dokumentų, kurie buvo prarasti porai savaitių. Kas juos turėjo ir ar jie buvo nukopijuoti, nežinoma.

— Kremliaus vyriausiasis ekonomijos reikalų pareigūnas pranešė, kad 1987 m. Sovietų Sąjungos ekonomija žymiai pagerės.

Prezidentas isakė sustabdyti ginklus Iranui

Specialus pareiškimas

Washingtonas. — Prezidentas savo spaudos konferencijoje pareiškė, kad daugiau nebebus jokių ginklų siunčiama Iranui. Visos televizijos stotys perdavė šią konferenciją. Jis pripažino, kad susilaukė daug kritikos ne tik iš Amerikos, bet ir pasaulio spaudos ir patvirtino žinias, kad ne visi aukštieji jo administracijos pareigūnai sutiko su jo sprendimu pasiųsti vieną ginklų siuntą. Tas sprendimas buvęs padarytas tiksliai jo paties.

Kad sustabdytų plačiai pasklidusį galvojimą, „jog mes iškeitėme ginklus į pagrobtuosius, aš daviau įsakymą, kad daugiau nebebutų siunčiama jokių ginklų į Iraną“, — kalbėjo prezidentas.

Valstybės sekretorius nemanė trauktis

Prezidentas paneigė gandus, kad Valstybės sekretorius G. Shultz, protestuodamas prieš jo nusistatymą Irano atžvilgiu, atsistatydino iš einamų pareigų. Prezidentas ir dabar dar kartą pasakė, kad jo sprendimas esąs teisingas ir kad būtų buvę paleisti dar du pagrobtieji, tačiau dabar dėl spaudoje išpūstų dalykų, nebegalima tikėtis greito jų išlaisvinimo. New York Times rašo, kad šie Irano įvykiai yra pats didžiausias Reagano nepasisekimas užsienio politikoje jo prezidentavimo metu.

Izraelis ir toliau siųs ginklus

Eilat. — Nežiūrint politinės audros Amerikoje apie prez. Reagano slaptą sutikimą siųsti ginklus Iranui, Izraelis mano ir toliau vežti militarus įvairius krovinius Iranui iš šio strateginio Raudonosios jūros uosto.

Izraelio politika yra grindžiama tuo, kad Iranas turi turėti pakankamai ginklų, kad galėtų kovoti prieš Iraką, kad šis nelaimėtų karo, kuris jau vedamas septinti metai.

Atsakydamas į Baltųjų rūmų pranešimą, kad Amerika daugiau nebeveš ginklų Iranui ir kad ragina ir kitas valstybes taip pat padaryti, vienas iš Izraelio vyriausybės ministrų pasakė, jog jis nemanąs, kad draugiškos valstybės turėtų pasekti Washingtono prašymą. Jis manąs, kad tą ginklų siuntimą Iranui tęs kitos valstybės, kuris yra vienas iš vyresniųjų, neleidu, kad jo pavarde būtų šį kartą minima spaudoje.

Svarbu, kad niekas nelaimėtų karo

Pagal Izraelio žvalgybos pareigūną Amos Gilboa, Izraeliui yra labai svarbu, kad Irakas nelaimėtų karo Persijos Golfo konflikte. Neseniai danų laivai paėmė karines medžiagas krovinius iš šio Izraelio uosto ir pristatė į Bandas Abbas uostą Irane.

Gi šio jordaniečių uosto Aqaba nuolatos yra pristatomi ginklai Irakui. Sovietų bloko ir trečiojo pasaulio valstybių laivai reguliariai veža amuniciją ir pabūklus Irakui.

Naujas prezidento pareiškimas

Po spaudos konferencijos prez. Reaganas išleido kitą pareiškimą, kad iš jo atsakymo kas nors galėjęs suprasti, jog jis pasakęs, kad nebuvo trečiosios valstybės, pavyzdžiui, kaip Izraelis, kad siųstų Iranui ginklus su Amerikos leidimu. Pareiškimas sako: „Yra nesuprastas teisingai mano atsakymas į vieną klausimą. Buvo trečioji valstybė, kuri dalyvavo mūsų slaptoje projekte su Iranu. Bet imant visa tai visumoje, kurią aš leidau siųsti, buvo apsigynimo ginklai ir jų dalyv, kurios sutilpo viename lėktuve krovinyje. Į tai įeina visos siuntos, kurias siuntė Amerika arba kuri nors trečioji valstybė. Kiekviena kita siunta iš trečiosios valstybės nebuvo aprobuota Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybės“.

Plečia ryšius su Iranu

Iš kitų prezidento atsakymų, žurnalistai susidarė įspūdis, kad šis administracija sieks santykių užmezgimo su Iranu, nežiūrint, kad daugiau nebus siunčiami ginklai. Prezidentas pažymėjo, kad jo sprendimas yra labai rizikingas, nebegalima tikėtis greito jų išlaisvinimo. New York Times rašo, kad šie Irano įvykiai yra pats didžiausias Reagano nepasisekimas užsienio politikoje jo prezidentavimo metu.

Spaudos konferencija užsitęsė ilgiau 8 minutes. Prezidentas sakėsi atsakęs į visus klausimus. Ir nieko negyven.

Kiti klausimai

Santykiuose su Sovietų Sąjunga pažymėjo, kad yra teigiami rezultatai iš buvusios konferencijos Islandijoje, bet susitarimai, nustatant tolimųjų distancijų ir vidutinio nuotolio raketų skaičius, genevoje nebuvo svarstomi. Islandijos pasitarimuose pirmą kartą sovietai pasiūlė eliminuoti tuos ginklus, kuriuos jie jau turi, — pasakė prezidentas. Jis manąs, kad dar teks susitikti su Gorbačiovu.

Į klausimą, kadangi keičiama politika Irano atžvilgiu, ar bus keičiama ir Nicaragvos atveju, tuoj atsakė, kad ne. Iranas vis tiek yra palaikantis terorizmą. Diplomatiniai ryšiai su Nicaragva nebūsią nutraukti, tačiau contras bus ir toliau remiami, kadangi jų tikslas yra teisingas.

Amerika nori sugrąžinti Iraną į pasaulio tautų šeimą, todėl ir einama labai pamažu prie to, kad vėliau galbūt bus imanoma kalbėtis, nes Iranas strateginio atžvilgiu yra labai svarbioje vietoje, ir tai esą svarbu Amerikai.

KALENDORIUS

Lapkričio 21 d.: Rufas, Amelberga, Avilkenis, Eibarė.
Lapkričio 22 d.: Filemonas, Cecilija, Dainė, Steikintas.

ORAS

Saulė teka 6:45, leidžiasi 4:27. Temperatūra dieną 42 l., naktį 25 l.

SPORTO ALŽVALGA

Futbolas Chicagoje

UŽTIKRINTA PERGALĖ PRIEŠ „TREVIANŠ“

Po praėjusio sekmadienio, lapkričio 16 d. sunkiai, bet užtikrintai iškovotos pergalės prieš Wilmette „Trevians“ komandą rezultatu 2:0, galima sakyti, kad viena koja jau įkelta į stipriausios Chicago Soccer lygos major divizioną — aukščiausią klasę. Kad būtų įkeltos abi kojos, dar reikia laimėti nors vieną tašką iš likusių žaisti dar dvejetos rungtynių. Mus pasivyti ir net pralenkti dar turi šančių vokiečių „Fortuna“, jei ji laimėtų visas trejas likusias rungtynes prieš stipriausius varžovus ir jei mūsų priešai pralaimėtų abejas prieš silpniausią komandą. Čia tu „jei“ jau per daug. Nors tokia galimybė teoretiškai ir galima, bet ji žymiai mažesnė, negu laimėti keletą milijonų Illinois valstijos loterijoje.

Kaip komandos žaidėjai ir vadovai tvirtina, rungtynės prieš „Trevians“ buvusios pačios sunkiausios ir techniškai geriausios. Abi komandos žaidė pačiais geriausiais sąstatais, nes universitetų pirmenybės jau pasibaigė ir studentai žaidėjai galėjo žaisti pašalinį klubų komandose.

Į „Lituanicos“ komandą ką tik sugrįžęs jos buvęs vartininkas Jonas Putna turėjo progos įsitikinti, kad ir pirmoje divizionoje yra kas veiktis su rankom ir kojom. Jis užtikrintai kontroliavo baudos aikštę nuimdamas joje aukštą pasuotes, tad ir pavojingi priešininkų antpuoliai buvo laiku likviduoti.

Pirmame puslaikyje „Lituanicos“ komandos naudai nelaukiamą įvartį įkrito jaunas Antanas Jenigas. Antrame — Markus Jenigas rezultata padidino 2:0, bet su galimybe išlyginti reikėjo skaitytis ligi paskutinio teisėjo švilpuko.

„Trevians“ komanda, pralaimėjusi prieš „Lituanicą“, prarado galimybę

laimėti meistrystę, bet vis tiek lieka rimtas varžovas su „Fortuna“ dėl antros vietos. Laimėjus nors ir antrą vietą, dar yra proga pakilti į major divizioną, tik reikia laimėti pereinamąsias rungtynes prieš komandą, kuri major divizionoje užėmė priešpaskutinę vietą. Pirmos vietos laimėtojas be jokių kliūčių eina į major.

— Ko ten veržtis? — gali paklausti rungtynėmis besidomintis mėgėjas.

Apie tai reikės paklausti pačių žaidėjų, kai po šio sekmadienio rungtynių prieš vokiečių „Rams“ komandą, „Lituanicos“ klausimas turėtų išsispirti.

Rungtynės prieš „Rams“ bus šį sekmadienį, lapkričio 23 d., 2 val. p.p. Marquette Parko aikštėje.

VISI KVIEČIAMI Į SEZONO UŽBAIGIMO BALIŲ

„Lituanicos“ futbolo klubo sezono užbaigimo balius — vakarieni su šokiais ir trumpa programa bus šeštadienį, lapkričio 29 d., 6:30 val. Lietuvių Tautiniuose namuose. Šokiams gros orkestras „Vytis“.

Ar galėtumė paklausti, mielas futbolo mėgėju, ar ruošies dalyvauti šiame renginyje? Juk tai įvyksta tik kartą metuose. Kiek kartų „Lituanicos“ komandos suteiktumė jums malonių pergyvenimų sekmadienį popietėms. Ar neverta jus pagerbti savo atsilankymu ir realia parama? Nepalikit jų vienų. Vieni neišsilaikys.

Dar kartą maloniai kviečiame dalyvauti. Bilietus įsigyti dar ne vėlu, bet jau aukščiausias laikas. Dėl rezervacijų kreiptis į „Lituanicos“ futbolo klubą, 2614 West 69 St., telef. 476-9100 po 3 val. dieną ir 737-9689 visą laiką.

F.K. „Lituanicos“ valdyba

Šių metų Salfass žaidynių Torontose vyrų B klasės čempionai Toronto „Vytis“ komanda. Sėdi iš k.: E. Stravinskas, V. Kneitas ir B. Pollman. Stovi — R. Stanulis, P. Simonaitis, I. Džobalis, A. Balsys, A. Slapšys, T. Putrimas, R. Duliūnas ir P. Karpis.

KREPŠINIO TURNYRAS MONTREALYJE

Montrealyje spalio 10-12 dienomis buvo surengtos XXXI-osios Kanados Lietuvių Dienos. Tarp įvairių KL Dienų įvykių ir renginių, tinkamas dėmesys buvo teikiamas ir sportui, rungtynėse dalyvaujant keturiems Kanados lietuvių krepšinio klubams. Štai kaip apie tą įvykių Montrealyje leidžiamoje „Nepriklausomoje Lietuvoje“ spalio 30 d. laidoje rašo R. R. Otto.

SPORTAS XXXI-OSE KANADOS LIETUVIŲ DIENOSE

Po ilgos pertraukos Montrealio krepšinio mėgėjai susilaukė nors ne plačios apimties, bet gana įdomaus krepšinio turnyro.

Šioje Montrealio lietuvių kolonijos rengtoje šventėje pasirodė 4 lietuviški krepšinio klubai: šeimininkai — Montrealio „Taurus“ ir svečiai — Hamiltono „Kovas“, ir Toronto „Vytis“ ir „Aušra“.

Pirmose rungtynėse susitiko jaunieji Montrealio tauriečiai su svečiais iš Hamiltono. Po gana lygios kovos, Montrealio jaunieji sportininkai antrajame kėlinyje palaužė gana pavargusius svečius iš Hamiltono 81:52.

Antroje rungtynėse susitiko Toronto „Vytis“ su „Aušra“. Šios rungtynės buvo gana aukšto lygio. Grupiniai bei individualiai žaidėjų klasė buvo daug aukštesnė, negu kitų dalyvaujančių komandų, kai šias idomas rungtynes laimėjo „Aušra“ 86:57.

Trečiose rungtynėse dėl II-os vietos „Vytis“ gana lengvai nugalėjo Hamiltono pavargusius sportininkus 96:82.

Finale dėl I-os vietos „Aušra“ įrodė savo visuotiną pranašumą lengvai nugalėdama Montrealio neprityrusius sportininkus 115:53.

Šiame turnyre dalyvavo ir taškus pelnę:

„Aušra“: R. Sysak 59, R. Kaknevičius 42, L. Bilaišis 32, S. Zulyš 25, A. Saplys 23, V. Gataveckas 20.

„Taurus“: A. Gustainis 38, L. Staškevičius 25, Z. Skučas 22, R. Piečaitis 20, J. Jonelis 12, L. Piečaitis 10, D. Piečaitis 7, C. Kuncėvičius.

„Vytis“: L. Azubalis 28, R. Stanulis 25, T. Karpis 19, P. Copps 17, P. Simonaitis 16, R. Duliūnas 11, A. Balsys 10, A. Skapšys 10, P. Tutijus 10, E. Pacevičius 7.

„Kovas“: E. Bartininkas 48, R. Otto 35, R. Bartininkas 33, T. Stanulis 10, P. Stanaitis 4, J. Balsevičius 4.

Turime vilties, kad Montrealio krepšinininkai ir toliau ryšis veikti bei dalyvauti kituose turnyruose, išlaikant šio seno klubo vardą, kaip aktyvų lietuvių sporto vienetą, nes „Taurus“ jau yra 35 metų amžiaus ir yra laimėjęs gerų vietų krepšinio sporto renginiuose.

Plaukimas AUKSO MEDALIAI BARZDUKUI

Audrius Barzdukas

fikacinėse varžybose, iš 39 dalyvavusių korporacijų, laimėjo pirmą vietą. Floridoje visus nugalėjo Hewlett-Packard komanda iš San Francisco. American Security bankas, nors ir buvo pati mažiausia varžybose dalyvavusi grupė, gavo trečią vietą. Audrius Barzdukas buvo vienintelis du aukso medalius pelnęs varžybų dalyvis. ESPN televizijos tinklas varžybas dviejų valandų programoje rodytų Kalėdų pirmą dieną.

Tinklinis PASIŽYMI DANA KALVAITYTĖ

Dana Kalvaitytė, De Paul universiteto Chicagoje moterų tinklinio rinktinės žaidėja, gražiai reiškiasi šioje komandoje. Kaip rašo „The De Paulia“ — universiteto laikraštis, Dana buvo išrinkta De Paul universiteto „Player of the Week“. Žaidžiant prieš Marquette universitetą, ji pasiekė universiteto rekordą — paservavo 11 nepriimtų servų (ankstesnis rekordas buvo 7). Taip pat ji padarė 50 sėkmingų kirtimų. Visa tai ji atliko turėdama sužeistą petį, todėl treneris ja aptarė, kaip labai drąsiai žaidėją. Beje, Dana Kalvaitytė yra žaidusi Chicago lietuvių komandose. (eš.)

KAUNO „ŽALGIRIS“ PATEKO Į BAIGMINĮ ŠEŠETUKĄ

Kauno „Žalgirio“ krepšinininkai pateko į baigminį šešetuką Europos šalių čempionų taurės varžybose, kuris dabar kovos tolimesnėse varžybose dėl Europos krepšinio taurės.

Kaip ir praėjusiais metais, kauniečiai dabar varžysis su kitomis penkiomis geriausiomis Europos komandomis. Šiame šešetuke bus varžomasi taškų sistema, žaidžiant dviem ratais, kiekviena komanda turės sužaisti 10 rungtynių.

Paskutine klūtimi pakeliui į šešetuką buvo Turkijos čempionai — Instambulo „Galatasarajaus“ krepšinininkai. Žaidžiant Instambule, žalgiriečiai lengvai laimėjo 87-70, nežiūrint, kad komandoje dėl sužeidimo nepasirodė A. Sabonis.

Nežaidžiant Saboniu, turkai, kurių eilėse žaidė du negrai profesionalai krepšinininkai, tikėjosi pergalės prieš „Žalgirį“. Todėl jie rungtynes pradėjo didele sparta ir kurį

vių sporto vienetą, nes „Taurus“ jau yra 35 metų amžiaus ir yra laimėjęs gerų vietų krepšinio sporto renginiuose.

(Buvęs sportininkas R. R. Otto)

Montrealio „Taurus“ ir Toronto „Aušra“ rungtyniauja Montrealyje įvykusiame krepšinio turnyre. Nuotr. R. Otto

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Second class postage paid at Chicago, IL. Subscription Rates: \$53.00 foreign countries \$53.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesužinčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius tašo savo nuožūra. Nesužadotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį netaško. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Spalio mėnesio pradžioje Chris Greene Lake, Virginijoje, įvykusiose Bud Light modernios trikovės (triathlon) plaukimas, bėgimas ir važiavimas dviračiu) estafetėse varžybose Audrius Barzdukas laimėjo pirmą vietą 1500 metrų atviro vandens plaukime. Audrius estafetė iš 360 dalyvavusių komandų užėmė šešioliktą vietą.

Studuodamas, Audrius buvo University of Virginia plaukimo komandos dalyvis.

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KYRAS
KŪDKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir keiv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir keiv. 12-4-6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., keiv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel. 430-0190
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir keiv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vizinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., keiv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS IR ODOŠ CHIRURGIJA
(Aukliai nuimami ofisai)
2434 W. 71st Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikla 24 val.)
Pirm., antr., keiv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir keiv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOŠ LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą: Penkt., antr., keiv. ir penkt. Reikalui esant atvažiuoju ir į namus.

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
TRADE CENTER BUILDING
9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills
Ant 95th St. 1 blokas į rytus nuo Roberts Rd.)
Tel. 598-8101 Val. pagal susitarimą

Tel. RE-Ilance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., keiv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet ir 4-6 val. vak. Treč. ir šešt. uždarta

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak. Išklyrus treč. šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
PROSTHODONTICS — karūnėlės, tilteliai, plokštelės ir bendroji praktika.
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

IR DRĄSUS JAUNIMO ŽODIS

Tokį seniai jau bebuvome girdėję ir nustebome, nežinodami, kas čia pasidarė. O pasidaryti gal ir turėjo, nes kitaip jau ir nebegalėjo būti — reikėjo „arba mirti, arba gyventi“. Ir tai nė kiek neperdėta. JAV Lietuvių Jaunimo sąjunga jau ir buvo numirusi ir tik labai didelėmis PLB valdybos vicepirmininko Rimanto Dirvonio pastangomis pamažu ji pradėjo prisikelti. Bet jeigu ji taip narsiai veiks, kaip ji pasirodė 1986 lapkričio 14-16 d. Elizabeth, N.J., įvykusioje JAV Lietuvių Bendruomenės XI-tosios tarybos antroje sesijoje, reikia tikėtis gerų jos darbo pasekmių.

Antrajame Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese Chicagoje įsteigta Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga, kurios tame patieame kongrese išrinkta valdyba turėjo pati suorganizuoti arba padėti suorganizuoti tos sąjungos padalinčius visuose lietuvių gyvenamose kraštuose, Šiaurės Amerikoje jau iš karto susidūrė su sunkumais, nes jaunimas čia buvo daugiau ar mažiau organizuotas. Gerai veikė ateitininkai, skautai, neolituanai. Siek tiek jaunimo buvo prisiglaudusio ir prie Šviesos — Santaros federacijos, todėl Amerikos jaunimo sąjungai tarpiti tokios palankios dirvos, kaip keliose Pietų Amerikos kraštuose, kur organizuoto jaunimo buvo labai mažai arba iš viso nebuvo, neatsirado.

Tiesa, buvo ir tokių jaunų žmonių, kurie tom čia minėtom organizacijom nepriklausė, tačiau greičiausiai ne dėl to, kad jie negalėjo prisidinti, bet kad jie iš viso bet kokia organizuota lietuviška veikla domėtis nenorėjo. Taigi to neorganizuoto jaunimo neūtekė, ir jaunimo sąjungai sau narių reikėjo ieškoti daugiausia tarp jau veikiančių organizacijom priklausančio jaunimo, ir tai nelabai gerai sekėsi. Šiokia tokia kliūtis buvo dar ir vyresnieji tų organizacijų vadovai bei globotojai, nenorėdami nustoti „nuosavo“ jaunimo, atiduodant jį jaunimo sąjungai, nes jautė, kad abiejose organizacijose jaunimui dirbti bus tikrai per daug. Studijos, liuanistinių dalykų mokymasis mokyklose ar kursuose, sportas ir kitokie jaunų žmonių užsiėmimai jau ir taip tą viską buvo išnaudoję iki aukščiausio laipsnio ir jau per daug reikėjo sunkintis, beieškant laiko dar ir jaunimo sąjungos numatytų uždavinių vykdymui. Dėl visų tų priežasčių Amerikos ir Kanados Jaunimo sąjungos taip ir nebuvo kaip reikiant „atsistojusios ant kojų“. Iš pradžių šiokia tokia veikla dar vyko, bet pamažu ji geso, o po paskiausio kongreso ir visiškai sustojo.

Bet dabar ji vėl pasirodė. Praėjusį rudį Chicagoje atsiradęs branduolys sudarė JAV Jaunimo sąjungos laikiną vadovybę ir pradėjo ieškoti pritarimo iš jaunimo ir iš vyresniųjų, žadėdami jau nustojusią veikti sąjungą atkurti, pertvarkyti ir „primiti“ arčiau Lietuvių Bendruomenės, taip sudarant pastovesnį ir tvirtesnį užnugarį. Pradžioje tą tvirtesnę užnagarį tiems energingiesiems pradininkams sudarė PLB valdyba, ypač mūsų jau čia minėtas jos vicepirmininkas sporto ir jaunimo reikalams Rimantas Dirvonis, o vasarą Washingtono įvykęs JAV lietuvių jaunimo suvažiavimas tą valdybą patvirtino kaip tikrą JAV Lietuvių Jau-

nimo sąjungos valdybą. Tada ji dar sparčiau pradėjo veikti, atsteigė ar įsteigė kelis skyrius, iš naujo apsvarstė tikslus, veiklos planus ir su jais atvyko į minėtą JAV LB tarybos sesiją.

JAV Lietuvių jaunimo sąjungos atgaivinimo idėja buvo svarstoma ir JAV LB krašto valdyboje, nes juk tik jai turėjo labiausiai rūpėti tos sąjungos gyvybė: bei jos veikimai, Krašto valdybos apimtyje irgi vyko posėdžiai, pasitarimai, svarstymai, buvo ruošiami tos Jaunimo sąjungos atgaivinimo planai. Tik jie ejo šiek tiek kita kryptimi. Visam tam „sąjūdžiui“ vadovaujanti krašto valdybos narys Liuda Rugienienė, sąjungai atgaivinti atsparas ieškojo ideologinėse organizacijose. Kelias kartus su jų vadovais pasitarusi ir tų pasitarimų duomenis apsvarčius JAV LB krašto valdybai nutarė šalia jau esamų Visuomeninių reikalų, Švietimo bei Kultūros ir kitų tarybų steigti dar vieną, būtent Jaunimo tarybą ir per ją jaunimo sąjungos atgaivinti ir veiklą vystyti. Toks pasiūlymas irgi buvo pateiktas JAV LB tarybos antrajai sesijai svarstyti.

Jaunimui atėjus į sesiją su savo planais, o krašto valdybai su savo, įvyko tų abiejų planų susidūrimas ir ta proga buvo išgirštas, visus sesijos narius bei svečius nustebinęs, aiškus ir drąsus jaunimo žodis. JAV Lietuvių jaunimo sąjungos energingam pirmininkui savo planą pateikusi ir visiems kitiems jaunims žmonėms, tarp kurių yra ir tarybos narių, labai tvirtai įginant, balsavimu keliu buvo nutarta priimti jaunimo planą. „Duokim jaunimui dar vieną progą pačiam pabandyti sąjungą atgaivinti ir per ją vystyti veiklą, kuri paties jaunimo pagedavimu būtų labai tvirtai surišta su JAV Liet. Bendruomene“, — sakė jaunimo planą rėmusieji tarybos nariai. Jaunimo sąjungos valdybos pirmininkas pilnateisti nariu įeina į krašto valdybą, jaunimo sąjungos skyrių pirmininkai būtų apygardų bei apylinkių valdybų pilnateistais nariais. Jaunimas galvojo, kad tokio ryšio su Bendruomene ir užtekty — kam bereikėtų tos dar vienos naujos tarybos ir ką gi ji bedarytų.

Nors ir ne visi šios JAV LB tarybos nariai suprato, kodėl krašto valdybos pasiūlytas bendros JAV Lietuvių jaunimo veiklos atgaivinimo planas dabartinei Jaunimo sąjungos valdybai atrodė toks atgrasus, prieš kurį jie taip sumaniai, stipriai ir gerai pasirodė kovoję, tačiau juos žavėjo toks karštas jaunimo noras tvarkytis taip, kaip jis pats nori.

Nesiūlyčiau per daug įsirdi imti krašto valdybos planą gynusiems šio „pralaimėjimo“, nes taryba taip pat balsavimu leido krašto valdybai skirti vieną narį ir ideologinių organizacijų ir aplamai jaunimo reikalams. Taip gal net geriau, nes „nurungimas“ jaunų žmonių galėjo atimti iš jų tą dabar rodomą didelį norą, pasiūlymą, drąsą ir užsidegimą vykdyti savo planą iki pabaigos, o visiškai jaunimo sąjungos „pastatius ant kojų“ vystyti visokiariopą veiklą, į kurią įeityje ne vien tik kongresus pasirošimas, bet ir kitokie reikalingi, geri bei reikšmingi darbai. Jeigu šie drąsus žodžiai, taip ryžtingai tarti šioje tarybos sesijoje, pavirs darbais, JAV Lietuvių Bendruomenė galės tik džiaugtis didele jaunimo talka.

Bronius Nainys

AR GALIMOS REFORMOS SOV. SĄJUNGOJE

Trumpai apibrėždama sovietinę ekonominę sistemą, Novosibirsko Mokslių akademijos sociologė Tatiana Zaslavskaya nurodo, kad ši sistema pagimdė „žemą darbo ir žemos produkcijos pamėgimą, skeptišką pažiūrą į atliekamą darbą, gaminių kokybę, į darbą kaip pragyvenimo šaltinį ir labai žemą socialinę moralę“. Sunkiausiai dirba tik tie, kurie vertiasi „juodojoje rinkoje“. Tačiau, jeigu gamybiniai sunkumai viduje dar pakenčiami, tai tarptautinėje plotmėje, norint, išlaikyti vadovaujantį vaidmenį, yra dar blogiau. Iki šiol Sovietų Sąjungai išlaikė savo karinę galybę, gynyimo reikalams skirdama didžiausias pinigų sumas, krašto išteklius ir talentus. Visa tai buvo daroma skriaudžiant krašto vartotojus. Daugelis kariškų imonių gamina savo pačių reikalams skirtus reikmenis, dais ir t.t. Tuo norima išvengti nepatikiškos gamybos ir blogų garų, kuriuos gamina civilinė pramonė. Norėdama atsverti Jungtinių Amerikos Valstybių ginklų gerumo pažangą Sovietų Sąjunga gamina daugiau sunkesnių ginklų.

Savo pagarsėjusiam straipsnyje Sovietų Sąjungos generalinio štabo maršalas Nikolai Ogarkov pabrėžė, kad susidariusi baimė dėl galimo atominių ginklų susinaikinimo padarys šiuos ginklus nebenaudojamais. Todėl dabar Sovietų Sąjunga ginkluosis paprastais ginklais, kurie nereikalingi toli pažengusių technologijų. Nenorėjimas atsilikti ginklavimos srityje nuo Jungtinių Amerikos Valstybių gal ir yra ta priežastis, kad Gorbačiovas taip smarkiai prišienasi prezidento Reagano „žvaigždžių karui“. Ši naujoji technologija žengia tokiu greičiu, kad jei anksčiau ir buvo galima leisti net 10 metų atsilikimą, tai dabar net dvejų metų atsilikimas jau netoleruotinas. Be to, negalima galvoti, kad kraštai, kuris ekonomikai pasilikis atsilikęs galės būti laikomas pasauline galybe.

Visi štie galvojimai sukelia daug klausimų. Ar tikrai Gorbačiovas praves pagrindines reformas, kurių taip pagedauja visuomenė, ar pasitenkins tik mažais ir nežymiais sudrausminimais. Jeigu jis tikrai galvoja apie pagrindinių reformų pravedimą, ar jis bus pakankamai pajėgus jas praveisti, padarant jas įstatyminėmis? O jeigu ir būtų

praveisti atitinkami reformų įstatymai, ar jie atspirs pasipriešinimui šimtams tūkstančių „planuotojų“ ir valdžios biurokratų, kurių egzistencija atsidurtų pavojuje? Net trys pokariniai mėginimai buvo šitokio pasipriešinimo palaidoti.

Gorbačiovas atleido tūkstančius pasenusių biurokratų ir pakeitė juos jaunesniais. Bet ar šie jaunesnieji turi savyje naujas idėjas, o gal jie tik tęsėjai tų idėjų, kurias jiems perdavė jų pirmtakai. Debatai dar labai aštrūs ir vieši. Salyvėje, kurioje iki šiol jautėsi aiški „partijos linija“, dabar reišiasi ryškūs nuomonių skirtumas.

Partijos susirinkimuose, televizijos pasirodymuose Gorbačiovas kalbėjo apie davią daugiau laisvės gamyklų vadovams, didesnį svorį suteikiant rinkos reikalavimams, apie lankstesnes kainas ir pasitikėjimą vadovyboms. Tačiau visada vengė būti konkretus ir kalbėti apie sistemą, kuri pasidarė netinkama ir reikalinga pagrindinio reorganizavimo. Reformų reikalingumą kelė ir Andropovas, o prieš jį Brežnevas, bet tie reikalavimai buvo užgnaužti biurokratų ir partijos vyresnybės.

Jau ir 1960 metais buvo nurodoma, kad planuotojai turėtų ribotis tik bendromis direktyvomis, paliekant detales gamybinėms įmonėms. Pagal dabartinius užsimojimus ministerijų vidurinio aparato įtaka turėtų dar daugiau sumažėti, kas be abejo sukels didelį pasipriešinimą. Šalia šių numatomų reformų pradedama akcija prieš alkoholis, mėginama padidinti darbo drausmę, padidinti investavimų naujoms mašinoms ir modernizuoti esamas įmones, susilaikant nuo statymo naujų. Įmonės bus spaudžiamos išsilaikyti iš savo pajamų, o ne priklausyti nuo nuolatinių valdžios subsidijų. Sovietų Sąjunga turėtų pasivyti kompiuterių amžiaus reikalavimus. Visa šita akcija būtų vykdoma „intensifikacijos“ vardu, mažinant nekalų gaminiams, žmonių ir jėgų taupymą ir siekiant gamybos efektingumo. Dabartinis darbingumo augimas 3% per metus turėtų pakilti iki 8.8% iki šio šimtmečio pabaigos.

Nors daugumas sovietinių ir Vakarų ekonomistų mano, kad reikia pagrindinių reformų, šiems užsimojimams įgyvendinti, tačiau ir šios labai ribotos reformos sukėlė

pasipriešinimą. Gorbačiovo padėjėjas Yegor Lagachevas išpėjo, kad „jokios reformos negali sukelti pasipriešinimo j laisvą rinką ar privatų ūkį“. Net ir pats Gorbačiovas nuolat pasabrėžia, kad jo reformos nebus „nukrypimas nuo socializmo“. Gamybinės pakopos apačioje stovi opoziciją rodanti vadovybė, kuri labai bijo, kad gali nustoti valdžios subsidijų padengti savo nesugebėjimams ir apsilėdimams. Tolimesnis stabdis reformoms yra komunistinė ideologija, pagal kurią reformos galėtų sukelti „darbininkų klases išnaudojimą, nedarbą ir didelius pajamų skirtumus“.

Taigi dėl šių sumetimų net ir reformų šalininkai galvoja, kad negalima eiti iki kiniečių, kurie įvedė laisvą žemės ūkį, ar iki vengrų, kurie skatina privatinę gamybos įmones net iki 20 tarnautojų dydžio.

Partijos ideologai reikalauja laiko, bet kyla klausimas, ar Sovietų Sąjunga dar turi laiko. Sovietų Sąjungos produkcija siekia tik 60% amerikietiško produkcijos, nors investuojamas produkcijai kapitalas beveik toks pats. Šis santykis kasdien mažėja. Šis santykis kasdien mažėja. Šis santykis kasdien mažėja. Šis santykis kasdien mažėja.

Sovietų Sąjungos nuostoliai, liečiantys žaliavas, finansinį ir darbo pajėgumą, yra pasibaigę. 20% darbo jėgos dirba žemės ūkyje, kai tuo tarpu Vakarų valstybėse tik 2 ar 3% Nežiūrint šio didelio procento nuolat ir pastoviai trunkata mėsos, daržovių, vaisių ir kitokių produktų. Sovietų Sąjunga pagamina gamybos priemonių tiek pat, kiek Amerika, Japonija ir Vakarų Europa sudėjęs kartu. Tačiau vienas trečdalis tų priemonių yra nuolatiniame remonte, o likusieji du trečdaliai yra taip pasenę ir atsilikę, kad jų modernizavimas yra neįmanomas. Automobilių fabrikas Maskvoje turi 25,000 darbininkų, kurių 10,000 yra produkcijos darbininkai ir padaro per metus 183 tūkstančius Moskvė automobilių. Tuo tarpu General Motors su 6000 darbininkų, kurių tarpe yra 5,5 produkcijos darbininkų, gali pagaminti 185 tūkstančius per metus. Sovietų Sąjunga yra didžiausias plieno gamintojas pasaulyje. Ji taip pat pagamina daugiau aliumo, anglies ir kviečių, negu bet koks kitas kraštas pasaulyje, tačiau dabartiniu metu,

Sv. Antano parapijos Cicero jubiliejaus pagrindinis celebrantas arkiv. Paulius Marcinkus, kilęs iš Cicero, specialiai atvykęs iš Romos, ir pamokslą sakęs Chicagos arkivyskupas kard. Joseph Bernardin.

Nuotr. Ed. Sulaičio

kai sugebėjimas produktų išnaudoti pagamintas gėrybes daugiau reiškia, negu kiekis, pati besaikė gamyba neturi prasmės.

Kompaktinis Moskvėčius sveria 3,520 svarų, tuo tarpu tokio dydžio Amerikos automobilis tik 2,600 svarų. Tai jau viena priežastis, kodėl sovietai sunaudoja 155 milijonus tonų plieno per metus. Amerika sunaudoja tik 97 milijonus, nors jos produkcija yra dvigubai didesnė.

Sovietų statistika pilna nusiskundimų dėl nereikalingo eikvojimo. Pereinamais metais sovietai padidino investavimus naujoms įmonėms ir įrengimams daryti net 7,6%. Tačiau tikrasis procentas, kuris pasiekė gamybą, yra tik 0,5%. Visa kita liko nepabaigta, neįrengta, nenaudojama. „Niekas nėra pabaigta šiame krašte“, sako vienas diplomatas. „Iš tikrųjų jie išleidžia pinigų, bet jie nesugeba išnaudoti pinigų, kuriuos jie išleidžia“.

Sovietų Rusijos pasididžiavimas yra neturėjimas bedarbių, nekreipiant dėmesio net ir į labai žemą pragyvenimo lygį. Visi dirba, nors ir gyvena pusbadžiu. Gorbačiovo užnačios — greitas ir beato-dairis gamybos sumoderinimas. Ar nesukirs tie du prieštaravimai: gamybos suintensyvinimas ir išven-gimas bedarbių. Dėl šio ir kitų sumetimų vis grįžtama prie klausimo, ar reformuoti viską iš pagrindų ar tik esama sistema gerinti. Kova prieš darbo pralėidimą ir alkoholizmas atrodo duoda regimų padarinių: Maskvos ir kitų didmiesčių gatvėse jau nedematyti svirduliuojančių gyventojų dienos metu. Bet čia pat prie Kremliaus pastebimos didžiulės eilės prie gėralų parduotuvių, nežiūrint, kad gėrimų kainos gerokai padidintos, o pardavinėjimo valan-

dos labai apribotos. Girtavimas, kuriuo rusų liaudis buvo garsi išstius šimtmečius, atrodo, lyg ir sumažėjęs. Tačiau ar jis tikrai sumažėjęs ar tik geriau apsimakavęs, dar nežinia.

Neseniai teko girdėti tokį anekdotą: Gorbačiovas, lankydamas vienos gamybinės įmonės darbininkus prieina prie vienos verpimo mašinos ir klausia energingai judantį ir stachanovietiškausi nusiteikusį mašinos operatorių: „Ar galėtum taip gražiai dirbti, jeigu būtumei paėmęs 100 gramų?“. „O taip, tikrai galėčiau“ atker-ta dirbantysis. „O jeigu 200 gramų, kaip tada? — Irgi galėčiau“. Na, o jeigu 300, kaip tada? — Matai, kad dirbu“, su pasididžiavimu atsako mašinos operatorius. Girtuokliavimo nugalėjimas reikalingas didesnių jėgų, negu įstatymas ir policija. Ir Ameri-ka buvo pradėjusi savo nelem-tą prohibicijos mėginimą. Biurokratijos sumažinimas ar apribojimas, paliekant pagrindinį planavimą centrams, o periferiją vadovams atsišant rankas, skamba gražiai, tačiau ar pavyks pralaužti tarpinio elemento užtvara, kuri tada nustotų savo reikšmės ir vien tik žemės ūkyje keletos tūkstančių pozicijų ir pelningų šiltų vietų?

VSP

PASTOGĖ BENAMIAMS

Chicago miestas turi 150,000 dol., skirtų parūpinti pastogę benamiams, kai pakyla šaltis. Kai temperatūra pasieks 32 laipsnius, bus 9 pastogės per naktį prisiglaustai benamiams, o kai bus tik 15 laipsnių, tada bus atidarytos dar penkios nakvynių vietos. Yra dar ir privačių pastogių. Sausio mėnesį bus 44 pastogės benamiams su 1,950 lovų pernaktovi.

TEN, KUR LAISVĖ GIMĖ VINCAS ŠALČIŪNAS

21

Linke į biznį ir savarankų gyvenimą, jie čia atsinešė ir savo konservatyvias pažiūras, kurias panaudojo ir dar sustiprino fanatiški jų vadai. Be savo religijos, jie nepripažino jokių kitų ir jas persekiojo, kaip kvakerius, baptistus, įtariamus raganavimu. Anglams toks jų nusistatymas ne visai patiko, kad ilgainiui net atšaukė kolonijai duotą savivaldos chartą. Kita charta buvo duota 1691 m. naujai sudarytai Massachusetts Bay kolonijai, prie jos prijungiant Maine ir Plymouth kolonijas.

Prieš anglos nusistatęs, Massachusetts emė prekiauti su britų priešu — prancūzų-indėnų santarve. Anglai labai užpyko ir pradėjo neklausniai kolonijai taikyti žiaurias represijas. Įvykis po įvykio privėdė prie revoliucijos karo „pradžios“. 1780 m. savarankišku tapse, Massachusetts net girdėti nenorėjo apie įstojimą į JAV uniją ir plėtė savą laivininkystę ir banginių žvejoklės pramonę. JAV konstituciją ratifikavo tik 1788 m. ir tapo 6-ja unijos valstija. Vandens energiją pajungus, išsivystė tekstilės pramonė. Laivininkystė, laivų statyba ir žvejyba plėtėsi pamariuose. Apie 13% žemės ploto yra naudojama žemės ūkiui. Iš kasyklų gaunamas granitas, smėlis, žyvas ir statybinis akmuo. Komerčinė žvejyba sugauna daug įvairių žuvų ir maistui tinkamų jūros gyvūnų. Gamybinė pramonė vyrąja mašinų, elektros ir elektronikos instrumentų, metalo ir knygų leidyklų gaminius.

Massachusettso pajūryje

Buvome jau lankęsi Bostone, tai dabar lankom siaurės rytų pajūrį. Pradedam nuo Salem miesto (38,200 gyv.). Iki 1630 m. jis tarnavo kaip kolonijos sostinė, o puikus uostas palaikė prekybą su tolimais kraštais. Iš senovės išliko daug istorinių pastatų, kuriuos turistai būriais lanko. Vienas iš tokių yra Raganų teismo pastatas, kuriame 1692 m. 20 raganavimu kaltintų moterų buvo nuteistos pakarti. Essexo institute eksponuojami keli istoriniai namai su to meto buities pavyzdžiais.

Iš Salemo kilo visa eilė žymių asmenų, tarp kurių ir žymusis rašytojas Nathaniel Hawthorne. Čia yra jo gimtasis namas, sujungtas su kitų šeimos narių namais, kurie drauge turi 7 stogo kraigus. Šiuos namus rašytojas aprašė savo romane „House of Seven Gables“. Iš lauko šie namai, apkalti pilkomis lentomis, didelio išpūdzio nedaro, bet viduj mūžiejus vaizduoja rašytojo gyvenimą, jo kūrybą ir minėto romano scenovaizdį. Kitas N. Hawthorne aprašytas pastatas yra mūitinės namas (1819). Šis dviaukštis, kolonijinio stiliaus, plytinis pastatas su baltais balkonais ir kolonomis daro malonų išpūdį. Viduje yra buvusios įstaigos, dokumentai ir t.t. Mane, buvusį muitininką, viskas labai domino.

Prie Swampscotto kurorto kelias prieina prie pat jūros. Nuo aukšto kranto matyti gražus miestelis su paplūdimiu, o toli jūroje — kurortinė Nahant sala. Nuo Sewall forto matai Marblehead miestą (20,000 gyv.) anapus uosto, kuris pripildytas jachtų ir pramoginių laivelių. Miestas apima pusiasalį, kurį kolonistai 1684 m. iš indėnų nupirko už 16 svarų sterlingų. Pirkimo dokumentas dabar išstatytas Abbot salėje, kurioj taip pat yra dail. A.M. Willard

pagarsėjęs paveikslas „Spirit of 76“, pieštas 1876 m. Kelių aukštų pastatas, kuriame ta salė yra, labai panašus į plytinį pilį ar bažnyčią su stačiais stogais ir bokštu. Lengva apsirikti.

Jeremiah Lee vila su pilkom lentų sienom ir baltai dažytais langais yra išlikusi iš 1768 m. Joje rodomi tų laikų baldai ir dekoracijos. Padangę dominuoja stambi Sv. Mykolo bažnyčia, statyta 1714 m. iš medžiagos, atgabentos iš Anglijos. Tai viena iš seniausių episkopalių bažnyčių Amerikoje. Miesto centre randi dailią, geltonom lentom apkalta, senąją rotušę. Už miesto pavaziavus, kitapus uosto matai švyturį ir Sewall fortą, o artumoj — laivelių priplauką. Kiek toliau dumble guli keliolika valčių. Jos ilgom virvėm prie kranto pririštos, kad atoslūgio metu vanduo nenuėstų.

Dabar važiuojam 127-tu keliu, pačiu pajūriu. Kokie gražūs vaizdai ir simpatiški kaimai! Mat, čia bostoniečių kurortinės vietos. Kelias vingiuoja aukštų medžių tuneliais arba pribėga prie jūros kranto. Balta Manchesterio bažnyčia yra tipiška šiam kraštui, tik jos bokštas nepaprastai gražus: aukščiausi laikrodžio yra platforma su tvorele, o ant šios 8 stulpai laiko kitą plokštumą su tvorele, o ant šios — kiti 8 mažesni stulpai kelia bokšto „kepurę“, ant kurios viršaus iškeltas vėjarodis — baltas gaidys. Negali atsigrožėti tokiu reginiu!

Gloucesteris (27,800 gyv.) yra stambus vasaros kurortas su uolinga pakrante ir retkarčiais tarp akmenų įsiterpusia smėlio juosta. Stage Fort parke yra didžiulė uola, ant kurios prirtvirtinta varinė lenta ženklina Massachusetts Bay kolonijos įkūrimo vietą. Kiek toliau radom paminklą jūroje žuvusiems žvejams atminti.

(Bus daugiau)

**SPINDULUOJANTI
„DAINAVA“**

„Lietuviškų vestuvių spektaklį už trijų savaitių, gruodžio 6 d., šeštadienį, 6 val. vak. Clevelande matys ne tik šio miesto, bet ir plačios apylinkės bei kitų artimųjų miestų lietuviai. Jau daugelis iš anksto įsigijo bilietus. Jų pareikalavimas nemažėja.

Chicago „Dainava“ ir Lemonto „Spindulio“ tautinių šokių šokėjai, pagal Danutės Brazytės-Bindokienės skriptą parengę folklorinį montažavadinimą, kuriam žurnalistas ir muzikas M.Dr. (Mykolas) Druga „Draugo“ recenzijoje (5.11.86) davė labai taiklų komplimentinį titulą — „Spinduliuojanti Dainava“.

Jis rašo: „Ar nebus tad „Spinduliuojanti Dainava“ susiradusi savitą kelią, kuris nuo lietuviškų vestuvių gali ateityje vesti ir prie kitų švenčių, su ūkiu darbais bei metų laikais surištu papročiu ir t.t. inscenizavimo? Dirva plati, jei norai geri, balsai stiprūs, kojos tvirtos ir — širdys karštos. O to viso „Lietuviškų vestuvių“ spektaklyje netrūko“. Toliau jis teigia: „spektaklis savo dinamiskumu mums lietuviams, beveik neįprastas... [špūdį sutvirtino ir išskirtinai gražūs drabužiai, pagal Dianos Kizlauskienės skicutus... iš visų veikėjų buvo jaučiamas didelis nuosirdumas, tryško gera nuotaika ir entuziškumas... Ir žurnalistas

tas straipsnis baigia: „Iš Lietuvos vestuvėse“ pasireiškusių šio bendradarbiavimo žymių žiūrovų širdį gal labiausiai kuteno šioji: darni, natūrali sąveika tarp visų kartų — nuo žilo senimo iki žaliau jaunimo, su visais „pereinamaisiais laipsniais“. Žodžiu, scenoje, bet ir gyvenime“.

Klevelandiečiai bus laimingi šio spektaklio — kultūrinės pramogos liudininkai, kai susirinks Euclid Senior High School auditorijoje, 711 East 222nd St., Euclid, Ohio ir džiaugsis 80 aktorių, dainininkų, šokėjų, muzikantų muzikiniu veikalu.

Šiuo pastatymu pradedamos ir tradicinės Lietuvių dienos šeštadienį, gruodžio 6, o sekmadienį jų programa tęsiama toliau su tautodailės paroda Dievo Motinos auditorijoje ir šv. Kazimiero lit. mokyklos naudai ruošiamais pietumis tos parapijos svetainėje.

Rengėjai — LB Clevelando apylinkė taip pat tuojau po spektaklio Dievo Motinos parapijos svetainėje ruošia vakarienę su Chicago — Lemonto svečiais. Po vakarienės bus šokiai.

Bilietų kainos 15, 12, 8 ir 4 dol., vakarienės — 10 dol. Visais bilietų reikalais prašoma kreiptis sekmadieniais po lietuviškųjų pamaldų DM svetainėje ir šv. Jurgio parapijos salėje; arba telefonais: Jonas

Rita Čyvaitė-Kliorienė diriguoja Clevelando Dievo Motinos parapijos chorą.
Nuotr. V. Bacevičiaus

Guđenai — 486-2662, Aldona Miškinienė — 486-8517, Vincas Češys — 486-9944 arba LB Apylinkės pirmininkas Vladas Čyvas — 486-3228.

Rengėjai prašo nedelsti įsigyti bilietus spektakliui ir vakarienei. Taip pat kviečiami tapti Lietuvių dienų mecenatais ir rėmėjais. Rengiama plati muzikinio veikalų programa su nuotraukomis, sveikinimais ir skelbimais.

**ALDONA
STEMPUŽIENĖ I
SAN FRANCISCO**

Iškilioji mecosopranas Aldona Stempužienė, LB San Francisco valdybos pakviesta, lapkričio 23 d., sekmadienį, pirmą kartą koncertuos to miesto ir apylinkių lietuviams.

Solistė Aldona Stempužienė yra dainavusi su simfoniniais orkestrais Washington, New York, Chicagoje, Clevelande, Miami, San Diego, Stutgarte, Manheime ir Bogotoje. Ji yra atlikusi dešimt pagrindinių Chicago Lietuvos Operos rolių, dainavo Clevelando Cafarelli operoje, laimėjo aukso medalį Chicago Tribune festivalyje, finalistė Metropolitan operos regioniniame konkurse, su koncertais aplankiusi daugelį Šiaurės ir Pietų Amerikos lietuvių kolonijų. Yra išleistas keturis jos įdainavimų plokštelės.

San Francisco lietuviams tikrai bus miela išgirsti puikią liaudies dainų, operų arijų, klasiškinės ir šiuolaikinės muzikos interpretatore.

A.A. ANTANAS ALKAITIS

Lapkričio 4 d. po trumpos vėžio (kasos) ligos Clevelande mirė inž. chemikas Antanas Alkaitis, baigęs Vytauto Didžiojo universitetą Kaune. Buvo gimęs 1912 m. rugpjūčio 25 d. Palaidotas Kalvarijos

„Dainavos“ ansamblio valdyba. I eil. iš k. Rita Likanderytė, Mėta Gabalienė, Danguolė Higinytė, II eil. C. Geležūnas, J. Vieraitis, A. Urba ir J. Pastukas.

**TARIAMAI ISTORINIAME FILME NUTYLIMA
KLAIPĖDOS KRAŠTO OKUPACIJA**

Jau ketletą kartų amerikiečių televizijoje rodomi filmai apie nacius Vokietiją, jos plėtimąsi, primygtinai iškeliant žydų uždymus, įvykdytus vokiečių nacių. Prie to einant rodoma, kaip Vokietija plėtėsi. Pasakoma, kad 1938 metais nacius Vokietija okupavo Austriją, o 1939 metais atėmė dalį Čekoslovakijos, po to pradėjo antrąjį pasaulinį karą, 1939 metais užpuolusi Lenkiją. Tokioje „istorinėje“ apžvalgoje sąmoningai nutylimas nacius Vokietijos įvykdytas iš Lietuvos Klaipėdos krašto pagrobimas, įvykdytas 1939 m. kovo 23 d. Toks istorijos klajotavimas, be abejo, daromas sąmoningai, norint iš istorijos išmesti Lietuvos vardą, liečiant nacius Vokietijos įvykdytą užgrobimą Lietuvos atvejų.

Tokių filmų paruošėjai greitomis prabėga pro Vokietijos įvykdytą Austrijos užgrobimą 1938 m. kovo 12 d., o tu patį metų balandžio 10 d. „rinkimuose“ tai patvirtinta, Austrijos vardas panaikintas, jį pavadinta Ostmark, padalinta į septynias apygardas (Gau), valdomas gaulteris.

Čekoslovakijos sostinė Praga nacius Vokietijos kariuomenė įvygiavo 1939 m. kovo 14 d. nevilkinant atskyrė Bohemijos-Moravijos sritį, tai paskelbė protektoratu.

Kitas nacius įvykdytas puolimas Lietuvos linkui 1939 m. kovo 23 d., atplėšiant Klaipėdos sritį, ją prijungė prie Vokietijos.

Tokių įvykių siautėjime Vokietija pradėjo antrąjį pasaulinį karą 1939 m. rugsėjo 1 d. rytą puolusi Lenkiją. Netrukus įsiliepsnojo tikras pasaulinis karas, kurio pražūtingas pasekmės ypač skaudžiai tebejaucia lietuvių tauta ir eilė kitų Europos tautų.

Minėta istorinė eiga turėtų būti žinoma kiekvienam istorikui. Paskirų istorinių įvykių nutylėjimas neleistinas, nes neatitinka tiesos. Minėtų įvykių istorijoje nutylėjimas iš Lietuvos atplėšto Klaipėdos krašto yra nusikaltimas istorijai, sąmoningas melas. Iki šiol dėl to, kiek žinau, neprotestavo nė viena didesnė lietuvių organizacija, nors tai padaryti seniai reikėjo.

Vieną tokį „istorinį“ filmą per ABC amerikiečių televizijos tinklą rodė 1986 m. spalio 22 d. vakare Kalifornijos laiku nuo 7 val. vak. iki 8 val. vakaro. Filmas užvardintas „The Mythic Hitler“. Išvardinta eilė taktinusių, tarp jų Hoover institutas, Wiesenthal centras ir kiti. Filme pakartotinai nufilmuotas, rodomas ir kalba Wiesenthal — garsus žydas, iškantis nacius ar kitų nusikaltusių žydų tautai. Galimas dalykas, jo įstaigos nuopelnų dėka tas filmas paleistas. Kaip žinome, Wiesenthal įstaiga uoliai talkina amerikiečių globojamai OSI įstaigai. Kaip minėjome, rodytame filme visiškai nutylimas Hitlerio vyriausybės įvykdytas Lietuvos dalies atplėšimas, bet kitomis progomis kaltina lietuvius artimai bendravus su naciais.

Istorines neteisėbes vertėtų patikslinti mūsų istorikams, ne tik pagrindinėms lietuvių organizacijoms arba neteisėbės lietuvių tautos atžvilgiu plėsis.

Alg. Gustaitis

Lietuvių Fondui, Tautos Fondui, Balfui, Religinei Šalpai, parapijoms ir pan.

Paskutiniu laiku didžiųjų aukotojų sąrašas įsijungė Benediktas Karklius, įsteigęs Lietuvos Vyčių organizacijoje savo a.a. žmonos Alicijos atminimui 25,000 dol. fondą, dirbantiems vyčių ir lietuvių labui. Fondas buvo įsteigtas šių metų Lietuvos vyčių seimo Allentown, Pa., metu.

Akvilina Gražulienė savo vyro a.a. Broniaus atminimui Lietuvių Fonde įsteigė 25,000 dol. stipendijų fondą lietuviams, studijuojantiems lietuvišką.

Charakteringa, kad abu šie mecenatai, našliai sujungė ir vedybinius ryšius tolimesniam jų gyvenimui.

Jau anksčiau Petras Milašius Lietuvių Fondui yra įnešęs 11,000 dol. Jo visos aukos įvairiems lietuviškiems reikalams gerokai viršija 25,000 dol.

Dabar Clevelande vykdomas vienas didžiųjų projektų Clevelando lietuvių istorijoje — Dievo Motinos šventovės atnaujinimas. Dievo Motinos šventovė taps Lietuvos Madonų šventove, turbūt vienintelė visame pasaulyje šventovė, kuri ilgėmis metams primins lietuvių tautos pagarbą, meilę ir pasitikėjimą Dangaus Motina.

Bažnyčios atnaujinimo darbai sėkmingai varomi pirmyn. Projekto sąmata (155,000 dol.) randa parapijų pritarimą ir tikimasi, kad finansiniai sunkumai nebus kliūtis darbus laiku užbaigti ir šventovės pašventinti ateinančių metų gegužės 24 d., dalyvaujant Clevelando vyskupui ir lietuvių vyskupams: Vincui Brizgiui ir Pauliui Baltakiui.

Atnaujinimo darbai vykdomi inž. architektu Eduardo Kesnausko, šio projekto autoriaus.

V. Rocūnas

CLASSIFIED GUIDE

FOR RENT

Išnuomojamas 4 1/2 kamb. apšildomas butas Marquette Parko apylinkėje vyresnio amžiaus asmenims. Naujai išdekoruotas — modernus. Skambinti
598-6193

Marquette Parke išnuomojamas su 2 miegam. 5 kamb. butas 2-tram aukšte. Yra šaldytuvai ir plytelės. Skambinti.
737-2795

MISCELLANEOUS

**A VILIMAS
MOVING**

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraud. nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

ADVOKATŲ DRAUGIJA

V. BYLAITIS ir
V. BRIZGYS

6606 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629. Tel. 778-8000

Darbo valandos:
Nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro
Šeštadieniais pagal susitarimą

**W.E.A.W. HAS RADIO TIME
AVAILABLE FOR YOUR RADIO
PROGRAM. FOR INFORMATION,
PHONE 498-3350
ASK FOR DAN OR MARK**

**POPULAR
LITHUANIAN
RECIPES**

Nauja devintoji laida
Suredagavo
Juzė Daužvardienė

Šiomis dienomis „Draugo“ spaustuvė atspausdino devintą laidą šios populiarios virimo knygos.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar marčioms. Daugelis apdovanojo kitataučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Šios knygos susidomėjimas ir pasisekimas tarp lietuvių ir kitataučių visuomet buvo didelis.

Kaina su persiuntimu \$6.50
Illinois gyventojai moka \$6.94
Užsakymus siųsti:

DRAUGAS,
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite nusipirkti ar parduoti namą mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarimus.

J. BACEVIČIUS

BELL-BACE REALTORS
6529 S. KEDZIE
778-2233

**GREIT IR SAŽINGAI
PATARNAUJAME PIRKIME
BEI PARDAVIME NUOSAVYBĮ.**

Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoj apylinkėje, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užeit pas BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
776-0600

**ATDARAS NAMAS APŽIŪRĖJIMUI
Sekmadienį nuo 1 iki 4**

6410 S. Troy — 6 kamb. mūrinis su 3 dideliais miegam.; pertaisyta prausykla. Visur nuo sienos iki sienos kilimai. Nauja šiluma ir centrinis oro vėsinimas. Naujai išdažytas 2 maš. garaž. su auto. atidaromom durim. Galimybė 4-tam miegam. Labai švarus ir geram stovyje. Paskubėkite — skambinkite dabar.

**No. 676 — Pravažiukite —
gyventojų netrukdykite 3650 W. Marquette**

2-jų butų po 5 kambarius „sided“ namas, kiekviename bute 2 mieg., moderni virtuvė, pilnas rūsys. Didelis sklypas, 2 maš. garažas. Po susirinkimo nuomos, tikrai 260 dol. per mėnesį mokėstis už namą. Skubėkite, skambinkite dabar.

**No. 688 — 69-os ir Pulaski apyl. 5
kamb. mūrinis. 32 m. senumo. Pilnas rūsys.**

2 maš. garažas. Daug priedų. Labai švarus. Paskubėkite. Arti krautuvių. Skambinkite dabar.

No. 695 — Į vakarus už Kedzie.

\$41,900 — negalima tikėt. 6 kamb. medis apkalta namas su trimis miegamais plius „paneled“ porčius išdažytos rūšys. Naujas centr. pečius. Naujos rinos ir nutekamieji vamzdžiai. Didelis porčius prieky. Didelis kiemas vaikams žaisti. 64-os ir Spaulding apyl. Skubėkite prie telefono. Skambinkite dabar.

**No. 703 — Giminingai šeimai arba
pajamoms 5 kamb. mūras su 2 miegam.**

savininkui. Moderni virtuvė ir vonia. Geras 3 kamb. butas rūšyje. 2 auto. garažas. Labai geras parkinis. Skambinkite dabar.

**No. 725 — Pulkus 25 m. mūrinis
miegam. namas. Užbaigtas rūsys su baru.**

2 maš. garaž., didelis kiemas vaikams, graži virtuvė. Centrinis oro vėsinat., naujas stogas. Geresnis už naują, žema kaina. Daug priedų. Šaukite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pasiskambinti telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarimus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namo įvertinimą skambinkite skubiai — dabar.

**O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100**

**Century 21 KMECIK REALTORS
7922 S. PULASKI RD**

DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER

284-1900

Jei nontė parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti Danutė Ščerbaite Mayer dėl sąžiningo pataravimo ir veltui jūsų namų įkainavimo.

ALGIRDO GUSTAIČIO

KELIONĖS NEŽINOMOSE

KRAŠTUOSE

Nuotaikingai aprašyti atsiminimai

iš kelionių po:

- MEKSIKĄ
- MALAZIJĄ
- SINGAPORĄ
- JAPONIJĄ
- HONG KONGĄ
- KINIJĄ
- THAI

Autorius su dail. J.

Pautieniumi Meksikoje 1963 m.

Gaunama Drauge 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629 USA

Kaina \$10.75 su persiuntimu. Illinois gyventojai dar prideda .72 valstijos mokesčio

Procesija Karagandje — Sibire, kur vadovauja klebonas lietuvius.

LIETUVIS — VOKIEČIŲ PARAPIJOS KLEBONAS

K. BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Vokietijos katalikų mėnraštis „Der Fels-Uola“ spalio mėn. patalpino gan ilgą straipsnį „Ein Gottenhaus in Karaganda — Dievnamis Karagandje“. Jame minimi ir lietuviai, tad įdomesnes vietas duodame mūsų skaitytojams.

Karagandos miestas yra rytiniame Kazakstane. Jame gyvena apie 3 tūkst. katalikų, daugiausia vokiečių kilmės. Tai 1930 m. ūkių kolektyvizacijos bei antro pasaulinio karo pasekmės, tremiant čia ne tik vokiečius, bet lietuvius, lenkus, ukrainiečius. Po Stalino mirties, daugeliui pavyko aplėsti koncentracijos stovyklas ir apsigyventi Karagandje, kadangi čia slapta egzistavo katalikų Bendruo-

menė ir retkarčiais buvo laikomos sv. Mišios. Tiesa, katalikiškas gyvenimas ir jo veikla buvo paslėpta nuo policijos akių. Tikintieji susirinkdavo bendrai maldai, buvo duodamos vaikams tikybės pamokos. Labai dažnai vokiečiai katalikai buvo baudžiami, vėl išskleidę ni po Kazakstaną, tačiau daugumas jų tikėjimo neatsisakė.

Atlikę bausmes kalėjimuose ar koncentracijos stovyklose, apsigyvendavo čia ir kunigai. Straipsnyje minimas yra lenkas kun. Vladislovas Bukovinski ir kun. Aleksandras Chira, išdirbęs Karagandos Kristaus vynuogynę 23 m. Tik šventinant 1980 m. naujai pastatytą bažnyčią jis pirmą kartą užsidėjo vyskupo mit-

ra. Mat 1940 m. jis buvo slapta įsventintas vyskupu. Nuo 1983 m. klebono pareigas eina lietuvius kungas Albinas Dumblauskas, S.J., (vokiečiai rašo Albinus Dumblauskas — K.B.) Jis yra pareiškęs: „Neesu klebonas vien laidoti senus žmones“. Lietuvius kunigas stengiasi tikintųjų širdyse uždegti sitprų tikėjimo žiburį, ypatingai kreipdamas dėmesį į jaunimą, atiduodamas jį vyresniųjų globai. Grupėmis jie mokomi katekizmo, kadangi bažnyčioje tas yra griežtai draudžiama. Kursas užbaigiamas egzaminu.

Nežiūrint sovietinių organų trukdymų, bažnyčia yra pilna jaunimo. Prie sv. Mišių jaunuoliai patarnauja liturginiais rūbais, o 80 mergaičių baltom suknelėm dalyvauja procesijoje. Keli jaunuoliai studijuoja Kauno kunigų seminarijoje.

Straipsnis baigiamas lietuvių klebono tokiais sakiniiais: „Tą ką mes dabar turime — ne mano nuopelnas. Tai daugelio aukos vaisius, nematant jiems žemiškom akim, kadangi jie kaip auką atidavė savo gyvenimą“.

Prieš metus laiko šią bažnyčią rodė vokiečių televizija, taip pat minėdama, kad klebono pareigas eina lietuvius kunigas. Tai trumpai suminėju savo korespondencijoje. Deja, nespėjau tiksliai užrašyti lietuvių kunigo pavardės, nes komentatoriaus ją ištarė labai neaiškiai.

KRAŽIAI

Redagavo
PRANAS RAZMINAS

Tai graži monografija, kurioje sukaupta daugelio autorių istorinė medžiaga apie KRAŽIUS.

Leidinyje didelio formato, turi daug iliustracijų, 252 psl. Kieti viršeliai. Išleido Kražių klubas, Chicagoje 1983. Spausdino DRAUGO spaustuvi. Kaina su persiuntimu 13.50 dol. Illinois gyventojai moka \$14.50. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Lithuania, the European Adam

Prof. dr. JUOZO ERETO vokiškai parašyta apie Lietuvą, išversta į anglų kalbą dr. Algio Mikšio. Antroji kaina 1983 m. Išleido Kęstučio Butkaus fondas. Tai labai gera dovana amerikiečiams, o taip pat ir mūsų jaunimui pasiskaityti apie Lietuvos istoriją ir dabartinę būklę komunistinės Rusijos okupacijoje. Kaina su persiuntimu \$4.50. Illinois gyventojai moka \$4.75. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

a.j.z.

SIXTINO KOPLYČIOS RESTAURAVIMAS

Bijomasi, kad dabar vykstantis Sixtino koplyčios Romoje paveikslų restauravimas gali nepataisomai sugadinti Michaelangelo darbą. Bijoma, kad restauruotojai, nuimdami manomų nešvarumų sluoksnį iš tikrųjų nuima Michaelangelo paties dėta vaškinį spalvų išryškintimo ir suharmonizavimo sluoksnį. Ši dvylika metų užtrukianti restauracija, pradėta 1980 m., iš pradžių buvo labai džiugiai sutikta antikvinio meno restauravimo žinovų. Tačiau dabar nepasitenkinimas restauracija auga.

Restauraciją remia Gianluigi Colucci, vyriausias Vatikano muziejų konservatorius ir keli Michaelangelo darbų specialistai. Colucci taip pat pareiškė, kad koplyčiai ruošiamas klimato apsaugos sistema, kuri valytų orą ir reguliuotų oro temperatūrą ir drėgmę. Pati restauracija taip pat labai atsargiai daroma, ypatingomis techninėmis priemonėmis prižiūrint, kad nebūtų nuimama daug sluoksnių, kiekvieną plotelį fotografuojant prieš, vidury valymo ir galutinai nuvalius.

Tačiau James Beck, Columbijos universiteto meno istorijos ir archeologijos skyriaus direktorius, sako, kad jis mažiau susirūpinęs galimu daug sluoksnio nuėmimu negu pasekmėmis, nuėmus iki šiol freskų paviršius saugančius sluoksnius. Tuo paveikslai yra padaromi prieinami taršai, kurios dar nebuvo prieš 500

metų. Iš pradžių, Beck buvo vienas iš restauraciją gynusių, tačiau kai jis pamatė dabartinį stovį Michaelangelo freskų beveik prieš dešimt metų restauruotų, jis pakeitė savo nusistatymą. Darbai, kurie nuvalius atrodė šviesūs ir ryškūs, kaip dabar nuvalomi Sixtino koplyčioje, nei pilnam dešimtmečiui nepraejus atrodo neįspūdingi, „plokštūs“. Jo nuomone, šiandieninė tarša paveikė freskas.

Tačiau kiti žinovai sako, kad jo baimė be pagrindo. John Shearman, žymus Michaelangelo mokslininkas Princeton universitete, mano, kad prieš dešimt metų valyti freskas tik vėl apsinėš, ir nėra kuo stebėtis. Tačiau, jis sako, reikia rimtai susirūpinti oro kokybe Sixtino koplyčioje, ypatingai atsižvelgiant į minias žmonių, kurios kasdien per ją praeina.

Alexander Elliott, 1967 m. užsilipęs ant pastolių šešis mėnesius koplyčios paveikslus studjavęs, tvirtina, kad apačioj tapinių esančios freskos tėra tik grubūs šikcai, o tikroji spalva ir gelmė išgauta dažant ant viršaus, sluoksnyje, kuris dabar yra nuimamas. Tačiau kitas ekspertas tvirtina, kad tokios tapybos ant viršaus tėra tik labai mažai. G. Colucci užtikrina, kad jei tik yra tokio užtapyto galimybė, ji tuoj pat chemiškai ištirinama ir, nustačius, kad ji iš Michaelangelo rankos, ji atsargiai paliekama.

A.†A. Pranciška Pocyté

Mirė 1986 m. lapkričio 19 d. 3 val. p.p. MacNeal ligoninėje, sulaukusi 92 m. amžiaus.

Gyveno California Gardens slaugymo namuose. Liko giminės Lietuvoje: Ona Pulmonienė, Kazys ir Zigmas Mileriai ir jų šeimos.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, lapkr. 22 d. Iš koplyčios 9 pašarvotas Evans koplyčioje, 9837 So. Kedzie Ave., penktadienį, lapkričio 21 d. Lankymo valandos nuo 3 iki 9 val. vak.

Laidotuvės bus šeštadienį, lapkričio 22 d. 11 val. ryto. Iš koplyčios bus atlydėta į Sv. Jurgio parapijos bažnyčią. Po pamaldų bus palaidota Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Prašome visus draugus ir pažįstamus dalyvauti sermone ir laidotuvėse.

Nuliūdę Giminės Lietuvoje.

PADĖKA

A.†A. Dail. Algirdas Kurauskas

Mirė 1986 m. rugsėjo 30 d. Palaidotas spalio 3 d. Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicagoje.

Nuoširdžiai dėkojame visiems atsilankiusiems koplyčioje, atsisveikinime ir kapuose.

Dėkojame kan. V. Zakarauskui už maldas koplyčioje, bažnyčioje ir palydėjimą į kapines.

Nuoširdus ačiū visiems atsiuntusiems gėles ir pareiškusiems mums užuojautą žodžiu, raštu ir spaudoje. Mūsų gili padėka karsto nešėjams. Ačiū smuikininkui H. Stroliai už grojimą sv. Mišių metu.

Dėkojame laidotuvių direktoriui D. Petkui už rūpestingą patarnavimą.

Visų artimųjų draugų ir pažįstamų maldos ir paguodos žodžiai sustiprino mus sunkioje atsiskyrimo valandoje.

Visiems nuoširdus ačiū.

Žmona ir vaikai

BRANGIAM VYRUI

A.†A. RIMUI GRAŽULIUI

staigiai mirus, liūdinčiai žmonai NIJOLEI, dukrelėms LIDIJAI ir VILIJAI, tėvams ir artimiesiems mūsų gili užuojauta.

*Janina ir Narimantas Udriai
Lilė ir Valius Gražuliai
Birutė ir Algis Bubliai*

MYLIMAM VYRUI

A.†A. BALIUI MACKIALAI

staiga ir netikėtai mirus, brangią sesę DALILĄ MACKIALIENĘ, jos visą šeimą bei artimuosius šią skausmingą liūdesio valandą nuoširdžiai užjaučiame.

*Lietuvos Dukterų draugija,
Los Angeles skyrius*

A.†A.

STASEI PAUTIENIENEI

mirus, jos dukrą TERESĘ BOGUTIENĘ, žentą JONĄ, anūkus VILJĄ ir KOVĄ nuoširdžiai užjaučiame.

*Stepas, Stasė, Aida,
Kęstutis ir Vilija Smalinskai*

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/2%
Paid and Compounded Quarterly

see us for
HOME financing.

AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD · CHICAGO, ILL. 60606

Peter Kazanauskas, Pres. Tel.: 847-7747

HOURS: Mon., Tue., Fri., 9-4; Thur., 9-8; Sat., 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

A.†A. Ona Undraitienė

(SENKUTĖ)

Gyveno Rockford, Illinois.

Mirė 1986 m. lapkričio 19 d. 7:30 val. p.p., sulaukusi 72 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 37 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Juozas, sūnus Algis Antanaitis su šeima ir kiti giminės Lietuvoje bei draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Gasparene ir Oliveri koplyčioje, 707 Marchesano Dr., Rockford, IL., penktadienį nuo 6 iki 8 val. vakaro. Rožinis 7 val. vakaro.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, lapkričio 22 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Sv. Petro ir Povilo (Rockford, IL.) parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Calvary (Rockford, IL) kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę Vyras ir sūnus su šeima.

Laid. direkt. Gasparene ir Oliveri. Tel. 815-964-6332.

PADĖKA

A.†A. ALGIMANTAS BANYS

Mūsų mylimas vyras, tėvas, sūnus ir brolis mirė 1986 m. spalio 23 d.

Palaidotas 1986 m. spalio 25 d. Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse Chicagoje.

Nuoširdžiai dėkojame kan. V. Zakarauskui, solistui Algiiui Grigui, visiems už gausias aukas sv. Mišioms, už paguodos žodžius bei užuojautas spaudoje ir laiškais.

Dėkojame aukojusiems gėles, karsto nešėjams, laidotuvių direktoriui D. Petkui ir visiems aplankius koplyčioje, dalyvavusiems sv. Mišiose bei palydėjusiems į kapines.

Liūdintys: Žmona, duktė, sūnūs, motina ir brolis su šeima.

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

V A S A I T I S — B U T K U S

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

x „Grandis“ visus kviečia lapkričio 22 d., šeštadienį, 7 v.v. į Jaunimo centrą. Programoje „Grandis“ pasirodymas, šilta vakarienė ir šokiai. Pabendraukime su mūsų jaunimu ir pareikime jį savo dalyvavimu. „Grandis“ kolektyvus yra nusipelnęs visuomenės dėmesio, tad ir duokime jam savo dėmesį. Įvairių kolektyvų skaičius mažėja, tai pareikime dar esančius.

x Petras Petrutis, „Margučio“ radijo vedėjas, „Dainavos“ ansambliui rengiant muz. Jono Zdaniaus kūrinių koncertą, labai daug ir nuosirdžiai prisidėjo ne tik reklamuodamas koncertą radijo bangomis, bet parašęs „Draugui“ straipsnį apie muz. Joną Zdanį, skelbė dienraštyje žinutes, rūpinosi bilietų spausdinimu ir visokia techniška talka buvo aktyvus koncerto metu lapkričio 16 d. Jaunimo centre. Nuosirdi jam padėka. Ansambliui nuosirdžiai dėkoja visiems, bet kuco prisidėkusiems prie šio koncerto sūsimo.

x PLB fondo vadovybės posėdis bus lapkričio 23 d., sekmadienį, 12 val. Jaunimo centre. Bus svarstomi Lituanistikos katedros gerai pavykusio lėšų telkimo vajeis reikalai ir ateities veiklos planai.

x Toronto dainos vietos „Sutartinė“, vadovaujamas Nijolės Benotienės, koncertuos Chicagoje. Koncertas rengiamas lapkričio 23 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Jaunimo centre. Pelnas skiriamas Vasario 16 gimnazijos paramai. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti. Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje, o sekmadienį prie įėjimo.

x „Antras kaimas“, didelio populiarumo susilaukusi grupė, atliks programą VII teatro festivalio žymenų įteikimo iškilnių pokylyje, kuris bus lapkričio 30 d., sekmadienį, 6 val. vak. Jaunimo centro mažojoje saleje. Visuomenė kviečiama atsilankyti ir praleisti vakarą scenos darbuotojų tarpe. Vietos rezervuojamos Vaznelių parduotuvėje ir „Margučio“ raštinėje.

x Stasys Prakapas, Toronto, Kanada, Jonas Judis, Beverly Hill, Fla., Sophia Viciulis, Baltimore, Md., „Draugo“ apsigynimo fondui atsiuntė po 25 dol. aukų. Nuosirdus aciū.

x Po 19 dol. atsiuntė aukų „Draugo“ apsigynimo fondui: Petras Vaitiekūnas, Ormond Beach, Fla., J. Bacevičius, Toronto, Kanada, Povilas Masis, Chicago, Ill., Bronius Mudėnas, Worcester, Mass., Vanda Kulikauskas, Pompano Beach, Fla. Nuosirdus aciū.

x Kazys Jakštas, Wisconsin Dells, Wisc., Frank Krauskas, Chicago, Ill., Joseph Junūnas, Stratford, Conn., Povilas Ivaska, Upper Marlboro, Md., kiekvienas atsiuntė po 15 dol. „Draugo“ apsigynimo fondui. Nuosirdus aciū.

x Naujai įsteigęs orkestras Zara, kurį sudaro buvusieji Neo-Lithuanų orkestro nariai: Zigmąs Mikuzis, Robertas Jokubauskas, Jim Valentine ir naujas narys Audrius Polikaitis, priima užsakymus groti vestuvėms, šokiams ir baliams nuo 1987 m. sausio 1 d. Informacijai skambinti 436-0769. (sk.)

x Rima Sidrienė sutiko atvesti Kalėdų Senelį į Kalėdų eglutę, kuri bus gruodžio 6 d. Lilė Stelmokienė su akordeonu praves daineles ir raitelius. Kalėdų eglutę Jaunimo centre rengia Ill. Gydytojų moterų pagelbinis vienetas.

x Lietuviškos Kalėdos su programa bus Mokslo ir Pramonės muziejuje, (57 St. ir Lake Shore Drive) gruodžio 13 d., šeštadienį, 7:30 val. vak. Tai 45-toji metinė muziejiaus programa, vadinama „Kalėdos pasaulyje“. Dalyvaus 40 etninių grupių. Lietuviškai Kalėdų eglutei vadovaus Frank Zopolis ir E. Radavičienė. Taip pat dalyvaus Lietuvos Vyčių tautinių šokių grupės. Kitomis dienomis bus atskirų tautinių pasirodymų.

x Amerikos Lietuvių muzikos sąjungos vakaronė Jaunimo centro kavinėje bus kitą penktadienį, lapkričio 18 d., 7:30 val. vak. Dainuos solistės A. Pančienė, L. Nakutytė ir D. Polikaitytė. Į šią vakaronę kviečiami premijuotų dainų kompozitoriai Petras Šalčius, Vytautas Rastonis ir Ona Metrikienė. Vakaronę organizuoja Manigirdas Motekaitis ir Faustas Strolia. Muzikų pirmininkas šiuo metu yra dr. Leonardas Šimutis.

Lietuvių Fondo vajeis proga Stasė ir Česlovas Olsauskai paaurokoje 1000 dol.

x Ingrida Bublėnė, JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė, kreipėsi raštu į LB apygardų ir apylinkių pirminikus, ragindama susidomėti VII teatro festivaliu, kuris rengiamas lapkričio 28-30 d. Chicago Jaunimo centre. Išsuntinėtame bendraraštyje rašoma: „Tikiuos, kad Jūs paskatinsite savo apylinkės lietuvių dalyvauti šiame renginyje, nes tai neeilinis ir ne kasmetinis mūsų kultūrinės veiklos pasireiškimas išėjimoje“.

x Laima Degutytė, Prospect Hts., Ill., V. Vaitkus, Cicero, Ill., Juozas Briedis, West Bloomfield, Mich., Alex Blinstrubas, Summit, Ill., kiekvienas atsiuntė po 15 dol. aukų „Draugo“ apsigynimo fondui. Nuosirdus aciū.

x Liudas Zeikus, Chicago, Ill., Danutė Jankienė, Redford, Mich., Ada Staniulienė, Brookfield Hills, Mich., Jadvyga Skudzinskis, Dorchester, Mass., Anelė Keblėris, St. Petersburg, Fl., Antanas ir Emilija Pauzuolis, Chicago, Ill., D. Trimakas, Westlake, Oh., Zigmąs Grybinas, O'Fallon, Ill., Jonas Kapčius, Daytona Beach, Fla., A. Linge, Winnipeg, Kanada, Vladas Plečkaitis, Richmond Hts., Oh., A. ir V. Martis, Chicago, Ill., Bill Kumeta, Richmond Hill, N.Y., Stasys Ignatavičius, Cleveland, Oh., Anton Kašuba, Deltona, Fla., Justin Skuodas, De Kalb, Ill., kiekvienas atsiuntė po 10 dol. „Draugo“ apsigynimo fondui. Labai aciū.

x Po 5 dol. atsiuntė aukų „Draugo“ apsigynimo fondui: Juozas Taroskas, Chicago, Ill., A. Barčas, Downers Grove, Ill., Walter Danilevičius, Springfield, Ill., Kun. Leo Lumas, Gallup, N.M., Jonas Milas, Willoughby, Oh., Vera Andrasūnas, Los Angeles, Ca., Pranas Spakauskas, East Hartford, Conn. Visiems labai aciū.

x Lietuviai pasirodys didžiuliam Milwauke tautinių festivalyje lapkričio 21-23 d. Festivalio informacijos teikiamos tel. 414-344-7227. Lietuvių kultūriniai eksponatai, maistas ir šokiai bus parodomai Mecca auditorijoje. Lemonto lituanistikos mokyklos mokiniai pasirodys per vaikų programą šeštadienį 3 v. p.p. „Spindulys“ pasirodys du kartus seštadienį ir vieną kartą sekmadienį Pabst saleje, o „Klumpė“ šoks per pagrindinės programos antrąją dalį penktadienį, seštadienį ir sekmadienį.

x Lituanistikos mokyklos paremti vajeis metu LB apylinkėms buvo nusiųsta apie 200 aukų lapų. Sugrąžino tik 8 apylinkės. Daugiausia kol kas surinko St. Petersburg apylinkė — 1223 dol. Švietimo taryba jau laukia aukų lapų iš visų LB apylinkių.

x Kun. Viktoras Kriščiūnevičius, Southfield, Mich., Antanas Valaitis, Eastlake, Oh., Boleslovas Semaška, New Britain, Ct., Bronė Kuodis, Arlington, Mass., Charles Feeney, Westminster, Ca., J. Vailokaitis, Beveroy Shores, Ind., Č. ir J. Naumanas, Lovinacia, Ill., M. Kvedaras, Chicago, Ill., kiekvienas atsiuntė „Draugo“ apsigynimo fondui po 25 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Halina Bagdonienė, Chicago, Ill., Mečys Šilkaitis, Palos Hills, Ill., Ona Gustienė, Los Angeles, Ca., Marija Noreikienė, Oak Lawn, Ill., Juozas Kalkauskas, Cleveland, Oh., Z. ir T. Mišauskai, Union Pier, Mich., atsiuntė po 25 dol. aukų „Draugo“ apsigynimo fondui. Nuosirdus aciū.

x Antanas Balys, Chicago, Ill., Vaclova Dėdiniene, Paxton, Mass., Stasys Radžiūnas, Omaha, Ne., Balys ir Ona Rukštelė, Farmington Hills, Mich., Leonas Lendraitis, So. Boston, Mass., Bruno Jasevičius, Dearborn, Mich., Elena Wasilevski, Broadview, Ill., Kristina Senulienė, Paterson, N.J., Mary Achenbach, Waterbury, Ct., Adolfas Butkus, Mission Viejo, Ca., P. Dambrauskas, Hot Springs, Ark., Adolfinas Švelnys, Chicago, Ill., Povilas Janušonis, Dousmon, Wisc., John Juškaitis, Glendale, Ca., kiekvienas atsiuntė po 10 dol. aukų „Draugo“ apsigynimo fondui. Labai aciū.

x Vytautas Aukštuolis, Munster, Ind., Alex Smilga, Chicago, Ill., Ona Dainienė, taip pat iš Chicago, Kl. Kuprėnas, Gotonon Hudson, N.Y., Z. Prusas, Chillicothe, Oh., Rosalia Petronienė, So. Boston, Mass., Tadas Bauza, Kenosha, Wisc., Petras Kudzikis, Cleveland, Oh., atsiuntė „Draugo“ apsigynimo fondui po 10 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Bronius Skaitis, Los Angeles, Ca., Juozas Tamas, Gardena, Ca., Albina Lingienė, Redford, Mich., Danguolė Spakevičiūtė, Antanas Ginio-tis, abu iš Chicago, Chatharine ir Benius Razgys, St. Petersburg, Fla., Eug. ir Viktoras Bačinskas, Oak Park, Ill., Juozas Sidas, Berkeley, Ca., Jadvyga ir Antanas Grinius, Detroit, Mich., kiekvienas atsiuntė po 20 dol. aukų „Draugo“ apsigynimo fondui. Labai dėkojame.

x Žurn. Alfonsas Nakas, Sunny Hills, Fla., Jonas Steponaitis, Brooklyn, N.Y., A. Saulis, Toronto, Kanada, Ignas ir Bronė Medziukai, Los Angeles, Ca., Ada Skučienė, West Palm Beach, Fla., Aldona ir Petras Aušurai, New Buffalo, Mich., „Draugo“ apsigynimo fondui atsiuntė po 20 dol. aukų. Labai dėkojame.

Vysk. V. Brizgys, S. Lozoraitis, dr. J. Kazickas, A. Kazickienė, ir C. Pezzullo, Catholic Relief Services rek. vedėjas, Liet. Kat. Religinės šalpos jubiliejuje.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

SAULIAI VEIKIA IR AUKOJA

Lietuvių Šaulių Vytauto Didžiojo rinktinės vadovybė turėjo nepaprastą posėdį spalio 13 d. Šaulių namuose. Dalyvavo apie 25 pareigūnai. Posėdį atidarė rinktinės pirm. Vl. Išganaitis, posėdžiui pravedė pakviestas Al. Praveckis. Pirm. Vl. Išganaitis paruošė dabo-tvarkę susirinkimo buvo vienbalsiai priimta.

Aptarus rinktinės begamtuosius reikalus prieda prie piniginių reikalų. Paaškęjo, kad turėta „geri metai“. Pagal išd. K. Juškevičiaus pranešimą, balansas suvesti su kaupu.

Sitokie rinktinės posėdžiai kartą metuose vadinami „Derliaus nuėmimo šventė“.

Pradėta svarstyti ir nutarta šiuo derliumi pasidalyti su šauliams rūpimaisiais geradariais. Paskirta: „Draugui“, „Laisvoji Lietuva“, Nidos — knygų klubui, žurnalui „Lituanus“, Liet. Kat. Kronikai, „Sandarai“, „Mūsų žinioms“, „Naujienuoms“, „Laiskai Lietuviams“, „Pasaulio Lietuviai“, „Europos Lietuviai“ — 610 dol.

Paskirta Čiurlionio ansambliui, Altai, konsulei — J. Daužvardienei, Mažosios Lietuvos fondui, Lietuvių operai, Dainavos ansambliui, Brighton Parko Lietuvių namų savininkų leidiniui, Lakūno Vaitkaus albumui, Lietuvių teisėms ginti fondui, Balzeko kultūros muziejui, suintiniamis į Lietuvą, Lituanistikos katedrai, Baltų lygai, Balfui, Vasario 16-os gimnazijai, Raimundui Radauskui, Nepriklausomybės paminklo remontui, Jaunimo centrui, Soc. reikalų tarybai, Lietuvių fondui, Tautų fondui iš viso 2,493,54 dol.

Radio valandėms — „Margučiai“, „Liet. Aidams“ ir Sofia Barcus radijo šeimos — 300 dol.

Lituanistikos mokykloms: Brighton Parko, Marquette

Parko, Kristijono Donelaičio — 400 dol. Per 1986 metus „derliaus“ nuėmimo šventės proga V.D. šaulių rinktinės vadovybė aukėjo iš viso 3,803,54 dol. J. S.

GELBĖKIT LAISVĖS KOVŲ PAMINKLĄ

Kaip daugeliui žinoma, prieš 26 metus Jaunimo centro sodelyje visuomenės lėšomis buvo pastatytas Zuvusiems už Lietuvos laisvę paminklas. Tas paminklas su gražiai aptvertu sodeliu, lietuvišku kryžiumi bei žaliuojančia aplinka, lyg ir atstoja Kaune paliktą Karo muziejaus sodelį su Nežinomojo kareivio kapu, Laisvės statula ir kitomis tautinėmis relikvijomis. Prie šio paminklo mes rengiame didžiulį švenčių, minėjimų, suvažiavimų iškilmes. Nėra organizacijos, kuri nebūtų turėjusi prie jo kokių apeigų, nėra lietuvių, kuris nebūtų prie jo buvęs, susikaupęs ir prisiminęs dvasia ir pasisėmęs vilties bei ryžto ištesėti iki Lietuvos laisvės.

Šis mūsų pamiltas paminklas tarnavo mums ilgiau, negu du dešimtmečius. Bet dabar, jį apžiūrėjus, paaškęjo, kad paminklas pradėjo greit ir nesusilaikomai gesti. Lūptys, šalčiai, vėjai išskaptavo jame savo ženklus, kampani pradėdama nutrupėti, pamatės girūva, laiptai sutrūkinėjęs, vitomis istrupėję.

Yra būtina šį mūsų tautinės savivarbos simbolių gelbėti. Paminklui gelbėti yra sudarytas komitetas, kuris jau tarėsi su keliais rangovais. Tačiau paaškęjo, kad šios rūšies darbas ne bet kas gali atlikti, nes paminklas yra akmens, kurį nelengva sulopyti. Atrastas vienas rangovas, šią specialybę išmokęs Vokietijoje, kuris, atrodo, tam darbu tinkamias ir patikimiausias. Jo teigimu,

paminklą reikia pirma nuvalyti, tam tikra mase užtaisyti sutrūkinimus ir skyles ir po to užtepti specialia mase. Darbą baigus, paminklas atrodys kaip naujas ir jokios oro permainos jam nekenks daugelį metų. Visas atnaujinimo darbas gali užtrukti apie mėnesį laiko.

Laiptai, vedą nuo šaligatvio į pakopą ant paminklo papėdės, kaip sakyta, yra istrupėję ir jų tinkamai sutaisyti neįmanoma. Reikia juos visai nugriauti ir naujus pastatyti arba viršutinį sutrūkinėjusį ir sutrupėjusį sluoksnį nutekinti ir užlieti kietėjančia smala arba reikia tam kromis, sutvirtintomis plytelėmis, viršutinį sluoksnį laiptų nutekinus, nukloti. Šį darbą jau turi atlikti kitas — cemento darbų rangovas. Visais atvejais užmojis didelis ir nepigus. Bet jeigu tų darbų dabar neatliksime, tai sunaikinsime tą mums brangią mūsų tautinės ir valstybinės laisvės vertybę savo pačių valia ir apsilėdimu, nes dar už metų, kitų gali būti per velu. Tada paminklas bus per daug sugėdes ir nebepataisomas.

Parengiamasis atnaujinimo vykdymas jau pradėtas. Belieka tik kibi ir patį atnaujinimo darbą.

Kadangi paminklas buvo pastatytas visuomenės suaukotais pinigais, tai jį pastatius niekas nepagalvojo ir nesirūpino, kad jis gali kada ateityje sugesti, niekas nesirūpina tokio eventualumo lėšų fondu. Taigi nėra jokiu fondu, tiksliau, nėra nė vieno cento pinigų tam tikslui. Visas ligšiolines, nors ir mažas išlaidas komiteto nariai padengė savais pinigais.

Taigi paminklo globos ir atnaujinimo komiteto narių vardu kreipiusi į visus, prašydama mums padėti tą darbą atlikti ir nepagalvėti aukos šiam kilniam tikslui. Galvojama, kad paminklui, pamato

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Lietuvos Tautinių šokių institutas praneša, kad tautinių šokių grupės, turinčios pilną sąstatą (nemažiau 8 poras šokėjų) ir šiuo metu aktyviai veikiančios, bet dar nėra pranešusios apie savo veiklą Tautinių šokių institutui, yra maloniai prašomos suteikti apie save žinias artimiausiu laiku. Žinias siųsti: Galina Gobienė, 6849 N. Vernon St., Dearborn Heights, Mich., 48127.

Gruodžio 3 d. 3 val. popiet St. Peterburgo lietuvių klubo saleje dr. Kazys Bobelis, Vliko valdybos pirmininkas, padarys pranešimą apie šiu metų keliones į vakarų Europą, laisvės demonstracijas Austrijos sostinėje Vienoje, Vliko seimą Londone lapkričio 7-9 dienomis. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti. Rengia Tautos fondas

— Prof. Elena Tumienė, Los Angeles, Calif., lapkričio 9 d. Lietuvių Fondo koncerto metu tarė gražų žodį apie prieš 40 metų už Lietuvos laisvę žuvusių laisvės kovotojų Julijoną Būteną ir paskatė jam skirtą savo kūrybos eilėraščių.

ir laiptų pataisymo kaina gali prašyti 10,000 dolerių. Nuosirdžiai prašau, aukokite. Čekius galima rašyti „Paminklo Globos komitetas“ vardu. Čekius siųsti komiteto izdiniuko vardu: K. Juškaitis, 7005 S. Californa Ave., Chicago, IL 60629. Čekius taip pat galima siųsti Jaunimo centrui, pažymint, kad auka skiriama paminklui atnaujinti. K. Milkovaitis

NAŠLIŲ, NAŠLIUKIŲ IR PAVIENIŲ KLUBE

Klubo susirinkimas buvo lapkričio 14 d. Anelės saleje, 4500 So. Talman Ave. Pirmininkė Bernice Žemgulis atidarė susirinkimą 1 val. p.p. Pirmininkė ir visa valdyba pasveikino visus atsilankiusius narius, linkėdami praleisti visas ateinančias šventes linksmai ir gera sveikata.

Du susirinkime pagerbti du mirę nariai — Anna Palukaitis ir Martin Srog visų narių atsistojimu vieną minutę ir jų šeimoms išreikšta gili užuojauta. Du nauji nariai įstojo į klubą, būtent — Mary Vilkus ir Ona Galvičius.

Antoinette Kalys perskaitė perito susirinkimo protokolą, kuris buvo visų narių priimtas su pagyrimu.

Našlių gegužinė bus ateinančiais metais liepos 12 d. Šaulių saleje. Išrinkta ir valdyba 1987 metams: pirmininkė Bernice Žemgulis, vicepir. Joe Stočkus, sekr. Antoinette Kalys, izdin. Anna Casey, fin. rašt. Rozė Didžgalvis, izdo globėja Anna Whেকেcki, koresp. Anna Condux. Frank Podzukas iš vicepirmininko pareigų atsiskakė, tai jo vieton išrinktas J. Stočkus. Knygų revizijai išrinkti trys nariai: Alphonse Keslaitis, Joe Stočkus ir Emily Survill. Revizija bus B. Žemgilio namuose, 2535 W. 47 St., ateinančių metų vasario 6 d.

Kitas susirinkimas bus 1987 m. vasario 13 d.

Pirmininkė Bernice Žemgulis uždarė susirinkimą 2 val. p.p.

Nariai pavaišinti gerai pietumis, kavute ir tortu. Du tortus iškepė Bernice Gintautas. Vienas narys buvo atsiųkęs armoniką ir pagrįjo po susirinkimą. Daug narių pašoko polkute, o paskui visi išsikirsė labai linkmi ir patenkinti.

Anna Condux

Scena iš Hamiltono „Aukuro“ teatro „Eglė žalčių karalienė“ pastatymo. Scenoje: Vytautas Štūkys — Žilvino patarėjas, kiti — Vita Kairytė, Andrius ir Viktoras Gedriai, Ona Stanevičiūtė, Gvina Jasevičiūtė, Danielius Rukšėnas, Edvardas Labuckas, Stepas Ramanauskas ir Kazimieras Bungarda. „Eglė žalčių karalienė“, spektaklis bus lapkričio 29 d. 2 val. p.p. Jaunimo centre.